VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

ALLIED PRINTING TRADES UNION LABEL COUNCIL SUDBURY 1

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 61 — Vol. L vuosikerta — Sudbury, Ont. — Tiistai, toukok. 24 p. 1966 — Tuesday, May 24, 1966

Etelä-Vietnamissa kuohuu yhä

Kapinalliset sanovat sotilasjuntan "janoavan Vietnamin asukkaiden verta; Danangin vastarinta romahti maanantaina

Saigon. — Danangin kaupungin väestön aseellinen vastarinta romahti maanantaina kun kapinalliset marssivat ulos kahdesta pagodista (kirkosta), laskivat aseensa ja antautuivat sotilasjuntan miehille.

Sotilasjuntan päämiehen, kenraali Nguyen Cao Kyn noin 3,000 miestä käsittävä joukko-osasto on ilmeisesti saanut miltei koko Danangin kontrolliinsa.

Monet huomioitsijat arvelevat kuitenkin, että kenraali Ky sai vain Pyrrhoksen voiton siksi, että Etelä-Vietnamin väestö ei tule koskaan unhoittamaan sitä, jotta hän käytti väkivaltaa saadakseen Danangin kontrolliinsa.

Vangiksi joutuneiden joukossa on Danangin pormestari tri Nguen Van Man, jonka kenraali Ky on aikaisemmin uhannut ampua. Kaksi muuta kapinajohtajaa, kaupungin johtava budhalaismunkki Thich Minh Chieu ja majuri Tran Huu Trai — Thin Hoin sotilaskomentaja — pääsi ilmeisesti maanantaina pakoon.

Kaupungin pohjoisinta osaa pitää vielä noin 200 kapinallista hallussaan.

Eteläviietnamissa kehittyi kuluneen viikon aikana täydellinen kaaostilanne. Danangin kaupungissa olevat sotilaat ja siviilit taistelivat loppuviikolla hurjasti Saigonin sotilasjuntan asevoimia vastaan.

Kenraali Nguyen Cao Kyn joukot käyttivät perjantaina Danangin kaupungissa tankkeja ja lentokoneita "kapinallisia" budhalaisia ja muita vastaan. Budhalaiset kautta maan — ja osa Etelä-Vietnamin armeijastakin — ovat nyt sotajalalla Kyn sotilasjunttaa vastaan. Budhalaiset ovat pyytäneet, että amerikkalaiset käskisivät Kyn vetämään joukkonsa pois Danangista tai muussa tapauksessa Danangin liepeellä oleva Yhdysvaltain suuri lentotukiasema, mistä Kyn joukot operationsa järjestävät ja mistä ne tarvikkeensa saavat, tulee hävitettäväksi.

Perjantai-iltana puhkesi Danangissa kova taistelu Saigonin juntan lähettämien joukkojen ja "kapinallisten" välillä.

Kenraali Kyn asevoimat käyttivät nyt ensimmäisen kerran tankkeja danangilaisia vastaan. Juntan lentokoneet lähetettiin myös tulittamaan kaupunkia kohti marssinutta joukko-osastoa, mikä oli tulossa "kapinallisten avuksi".

Taistelut jatkuivat tuntikaupalla Danangissa. Juntan joukot vetivät taisteluun jopa 90 mm tykkejäkin. Kummallakin puolella käytettiin konekivääreja ja kranaatinheittimiä. Samalla ilmoitettiin että Danangin eteläpuolella oleva 2:n divisioona on "kapinallisten" puolella. Sen sanottiin olleen tulossa kaupunkia kohti perjantaina.

Toisaalta tiedoitetaan että amerikkalaisvastainen mieliala on edelleen voimistumassa Danangissa.

Vietkong-partisaanit tarjosivat sotilasjunttaa vastaan nousseille voimille apua "yhteisen vihollisen — Kyn" murskaamiseksi.

Budhalaisjohtajat lähettivät perjantaina yhdysvaltalaiselle kenraaliluutnantti W. Waltille kirjeen missä sanotaan, että Yhdysvaltain suuri lentotukiasema Danangin luona tuhotaan, ellei amerikkalaisten toimesta käsketä Kyta poistumaan joukkoineen kaupungista.

Budhalaisten kirjeessä sanotaan kenraali Waltille, Etelä-Vietnamissa olevien Yhdysvaltain merijalkaväkijoukkojen komentajalle, että Danangintaistelussa on kuollut ja haavoittunut ainakin 1,000 ihmistä. "Me pyydämme kenraali Waltia pakottamaan hallituksen joukot vetäytymään pois Danangista", sanotaan kirjeessä.

"Jos on olemassa jokin syy, miksi kenraali Walt ei sekaannu asiaan, me olemme päättäneet kaatua uskontomme ja maamme puolesta ja tuhota Danangin lentokentän, mikä on hallituksen joukkojen lähtö- ja tarvikepaikka."

Taistelut puhkesivat Danangissa uudelleen lauantaiaamuna.

Saigonin joukkojen sanotaan perjantaina edeneen yhdellä kohdalla 300 jaardin päähän Tinh Hoi pagodista (kirkosta), mikä on Danangin puolustajain tärkein keskus. Kymmenen katunellon alueella sanotaan olevan noin 700 kapinallista sotilasta ja useita satoja siviilejä. Huomioitsijat ovat selittäneet, että kapinallisten kannatus on lisääntymässä Danangissa missä on 160,000 asukasta.

Budhalaisjohtajat lähettivät perjantaina toisen kirjeen Yhdysvaltain presidentti Johnsonille ja YK:n pääsihteeri U Thantille. Tässä kirjeessä sanotaan, että Saigonin sotilasjuntta "janoaa" Keski-Vietnamin asukkaiden verta".

Argentiinassa rautatielakko

Buenos Aires. — Argentiinan kaikki junat pysähtyivät maanantaina kun 160,000 rautatietyöläistä järjesti vuorokauden kestäneen lakon eläkemaksujen viipymisen protestiksi.

25,000:lle eläkkeelle jääneelle rautatietyöläiselle ei ole annettu eläkemaksuja helmikuun lopusta lukien. Varoja ei ole siksi kun kongressi ei ole hyväksynyt asianomaista budjettia.

Tämä oli neljäs rautatielakko tämän vuoden aikana. Aikaisempien lakkojen avulla työläiset saavuttivat kollektiivisen työehtosopimuksen ja 32-prosenttisen palkankorotuksen.

Molnija näki puolet maasta

Moskova. — Neuvostoliiton yhteyssatelliitti Molnija-1, joka lähetettiin avaruuteen huhtikuussa, "katseli" maata 40,000 kilometrin korkeudesta. Televisioreportaashi avaruudesta kesti 20 minuuttia ja sen aikana tarkastettiin Pohjoisen Jäämeren rantoja, Kaspianmerta ja Mustaa merta, vuorijonoja ja tasankoja. Lähetyksen aikana otettiin myös laajakulmakuva — samanaikaisesti oli näkyvissä lähes puolet maapallosta.

Molnijan avulla aiotaan piakkoin saada uusia televisiolähetyksiä avaruudesta.

WELLANDIN KANAVA TULEE UUSITTAVAKSI

Suunnitelma tulee maksamaan noin $500 milj.; kaksinkertaistuttaa kapasiteetin

Ottawa. — St. Lawrence vesitiehallinnon presidentti tri Pierre Camu tiedoitti viikon vaihteessa, että Erie- ja Ontario-järvien välinen Wellandin kanavajärjestelmä tulee miltei kokonaan uusittavaksi.

Uusittua kanavaa myöten voidaan kuljettaa tavaraa yli 100,000,000 tonnia, selitti mr. Camu.

Nykyisen, 27 mailia pitkän kanavan kautta voidaan kuljettaa vain 53,400,000 tonnia vuodessa. Tätä kanavajärjestelmä pidetäänkin nykyisessä muodossaan St. Lawrencen vesitien "pullonkaulana".

Liittohallituksen päätös edellyttää, että mainittua kanavaa uusitaan niin paljon, että kaksi kolmattaosaa vanhasta kanavasta tulee lopulla hyljätyksi. Suunnitelman kokonaishinnaksi on arvioitu $500 milj.

St. Lawrence vesitiehallinnolle myönnettiin oikeus rakentaa $107 miljoonaa dollaria maksava kanavaosa mikä sivuuttaa Wellandin kaupungin.

Sen lisäksi liittohallitus on valtuuttanut ottamaan pakkoluovutuksen perusteella 2,000 eekkerinalaa maata St. Catharinesin alueelta jättiläiskokoisten uusien sulkulaitteiden rakentamista varten, jotka tulevat poistamaan vanhan kanavan pohjoisosassa olevat seitsemän sulkua.

Tämän suunnitelman perusteella saadaan lievempi ja suorempi kanava, mikä poistaa huomattavasti liikennettä, sanoi tri Camu. Wellandin kanava rakennettiin vv. 1913—1932 ja se tuli silloin maksamaan $132 milj.

Vanhan kanavan pituus on 27 mailia. Uudistetun osan pituus kanavasta on tämän suunnitelman mukaan ainakin 18 mailia. Uudistuksen ansiosta Wellandin sivuutuskohdan avulla tulee poistetuksi ainakin neljä maantiesiltaa ja kaksi junasiltaa. Wellandin sivuuttavan kanavaosan rakentamistöitä on aloiteta ennen kuin vasta 1967, sanoi tri Camu.

Viranomaiset eivät ole vielä päättäneet, mitä tehdään "vanhan kanavaosan" suhteen — pidetäänkö se edelleen käynnissä vai romutetaanko se kokonaan. Tri Camu on kuitenkin arvellut, että se tulee lopulta hyljättäväksi.

Taloudellinen itsehallinta olisi typeryyttä -- Pearson

Pääministeri Pearson tuntuu linjoittuneen Sharpin puolelle Walter Gordonia vastaan

Montreal. — Pääministeri Lester B. Pearson asettui täällä torstaina pitämänsä puheen yhteydessä selvästi finanssiministeri Sharpin puolelle ja entistä ulkoministeri Walter Gordonia vastaan siinä talouspoliittisessa keskustelussa, mikä on mainittujen miesten välille liberaaripuolueen ohjelmakysymyksestä noussut. Mr. Gordon suosittelee ulkomaisen pääoman tiukempaa valvontaa ja ulkomaalaisten omistuksessa olevien suurteollisuuslaitosten takaisin canadalaisille ostamista. Tri Sharp suosittelee jatkettavaksi nykyistä ohjelmaa, minkä perusteella Canadan talous on joutunut yhä enemmän amerikkalaisten kontrolliin ja omistukseen.

Puhuessaan Amerikan Sanomalehtien Toimittajien Yhdistyksen kokouksessa — tämä oli ensimmäinen kerta jolloin mainittu yhdistys kokoontui USAn rajojen ulkopuolella — pääministeri Pearson sanoi hylkäävänsä taloudellisen yksinomaisuuden, mikä olisi Canadan kannalta typeryyden lisäksi mahdollisesti kohtalokas ohjelma.

Hän sanoi liberaalipuolueen haltuksen seuraavan keskitietä; äärimmäisen mannermaisen eristäytymisen ja äärimmäisen mannermaisen integration (yhteensulamisen) välillä — suppean taloudellisen kansallismielisyyden ja epäkäytännöllisen taloudellisen kansainvälisyyden välillä.

Pääministeri Pearson sanoi hallituksen talousohjelman tavoitteina olevan:

— Positiivinen ja voimakas tuki kaikille laajalla pohjalla oleville multilateraalisille taloudellisille aloitteille;

— Kotimainen teollisuuskehitys, mikä pyrkii kehittämään Canadan varallisuutta ja luonnonresursseja sen kansalliseksi eduksi;

— Rohkaisu kansallissäästöjen kasvumäärälle ja niiden säästöjen sijoittaminen canadalaisten liikkeiden omistamiseksi käyttäen siinä hyväksi asianmukaista veromenetelmää ja muita keinoja;

— Myönteisen ilmapiirin ylläpitäminen ulkomaalaiselle pääomasijoitukselle samalla kun pidetään mielessä, että liian suuri määrä sellaista ulkomaista sijoitusta erikoisesti omistusmuodossa, on vahingoksi Canadalle, ja että canadalaisten tulee itse lisätä säästöjensä määrää sijoituksia varten Canadan aseman säilyttämiseksi.

— Turvautumatta mihinkään ahdistamista muistuttavaan toimenpiteeseen, yrityksenä on pitää, ja missä se on tarpeellista vetää ulkomaisessa kontrollissa olevat laitokset Canadan kansalliselämän yleisvirtaan;

— Pitää etualalla (pääomien) lainaamista suoriin omistussuhteisiin verraten niin kauan kun Canada tarvitsee suurissa määrissä yhdysvaltalaista pääomaa.

117 tapaturmaista kuolemaa pyhinä

Toronto. — Kaksipäiväinen "Victoria Day" viikonloppu aiheutti ennätysmääräisesti tapaturmaisia kuolemantapauksia Canadassa. Epävirallisten tietojen mukaan kuolonuhrien määrä oli 117.

Vielä epätäydellisten tietojen mukaan nyt vietetty Victoria Dayjuhla oli tapaturmien kannalta pahin.

Perjantaista, kello 6 illalla lukien maanantai-iltaan mennessä oli liikennetapaturmissa kuollut 78 ihmistä. Canadan maanteiden turvallisuusneuvosto oli etukäteen ennustanut, että 56 ihmistä kuolee tänä aikana liikennetapaturmissa. Tämä oli suurin liikennetapaturmien kuolonuhrien määrä toukokuun 24 p:n juhlien aikana vuodesta 1949 lukien, josta lähtien on tällaisia tilastotietoja pidetty.

Ontarion osaksi tuli Canadan kuolonuhrien määrästä 45, joista 27 kuoli liikennetapaturmissa ja 3 hukkumalla. Yksi henkilö kuoli Ontariossa tulipalossa ja 4 muissa onnettomuuksissa.

Quebecissa kuoli 39, joista 27 liikenneonnettomuuksissa.

Suomen—Unkarin kauppasopimus

Budapest. — Unkari ja Suomi allekirjoittivat Budapestissa viime viikolla pitkäaikaisen kauppasopimuksensa kolmantena vuonna tapahtuvaa tavaranvaihtoa koskevan asiakirjan, ilmoittaa Unkarin virallinen uutistoimisto MTI.

Unkari toimittaa Suomeen lääkkeitä bitumia, keinokumia, työstökoneita, televisioita, radioita, tekstiilejä ja muita tuotteita ja saa Suomesta puu-, selluloosa-, paperi- ja kartonkituotteita, keinokuituja ja kemikaaleja

Ei mitään lakkoavustuskassaa kerätä, sanoo teräsunion johto

Lopetettakoon ampuminen heti Vietnamissa sanoi David Lewis autotyöläisten kokouksessa

Long Beach. — Terästyöläisten unioon (United Steelworkers Unioniin) kuuluvat canadalaiset työläiset saavat nyt luopua unelmistaan, että heillä on mahdollisuus lakon sattuessa saada avustusta rajan eteläpuolelle muodostettavasta lakkokassasta.

Terästyöläisten union kansainvälinen presidentti I. W. Abel sanoi viime keskiviikkona, että hän vastustaa lakkokassan perustamista.

Hän selitti, että terästyöläisten union lakkoon Yhdysvalloissa voi kietoutua 500,000 työläistä ja että lakko voi kestää kolme kuukautta.

Lakkorahastossa pitäisi olla "monta miljoonaa dollaria ja me emme ole koskaan pitäneet sitä erittäin turvallisena tekijänä", hän sanoi sanomalehtimiesten haastattelutilaisuudessa autotyöläisten union edustajakokouksen yhteydessä.

Terästunion Canadaa käsittävät ohjelmakonferenssi esitti huhtikuussa toivomuksen että kaikki kansainväliset osastot rupeaisivat kannattamaan ehdotusta, jota ensi syyskuussa Atlantic Cityssa pidettävässä terästyöläisten union edustajakokouksessa muodostettaisiin lakkoavustuskassan.

Canadalaisten terästyöläisten union jäsenten ehdotus on, että kaikilta jäseniltä kerättäisiin $1.00 kuukaudessa lakkokassaan.

Terästyöläisten union canadalaisosastot valmistuvat nyt työehtosopimusneuvotteluihin sellaisten suuryhtiöiden kuin Incon, Steel Co. of Canadan, Algoma Steel Corporationin ja Aluminum Co. of Canadan kanssa.

Sellainen lakkorahasto ei ole juuri minkään arvoinen, mikä koostuu sijitä, jos kerätään $1.00 kuukaudessa kaikilta jäseniltä, sanoi mr. Abel. Uniossa on nyt noin 1,100,000 jäsentä joista Canadassa 120,000.

Puhuessaan keskiviikkona Long Beachissa autotyöläisten union (United Auto Workers unio) edustajakokouksessa, Uuden Demokraattisen Puolueen parlamenttijäsen David Lewis antoi tietää, että Canadan työväenliike kokonaisuudessaan vastustaa Yhdysvaltain likaista sotaa Vietnamissa eikä voi hyväksyä yhdysvaltalaisten uniopomojen Vietnamin sodalle antamaa kannatusta.

Arvostelematta avoimesti Walter Reutherin ja George Meanyn Vietnamin sotaa tukevaa ohjelmaa, mr. Lewis sanoi, että Canadan työväenliike ei epäile Yhdysvaltain motiiveja Vietnamissa, mutta pitää kuitenkin kysymyksenalaisena USAn siellä seuraaman ohjelman järkevyyttä. Hän sanoi, että aikaa ei pitäisi haaskata lainkaan ampumisen lopettamisen järjestämiseksi.

Samassa yhteydessä mr. Lewis sanoi, että "alka on ylikypsä" länsimaiden ohjelman uudelleen arvioimiseksi Kiinaan nähden.

VIIME TIEDOT

United Nations. — Turvallisuusneuvoston kokouksessa hyljättiin maanantaina afrikkalaismaiden ehdotus, jonka mukaan Britannian olisi pitänyt ryhtyä voimakeinoihin Rhodesiassa olevan Smithin hallituksen kukistamiseksi. Päätös tehtiin äänin 6—1 kahdeksan maan pidättyessä äänestämästä. Neuvostoliitto, Bulgaria ja Jordan liittyivät turvallisuusneuvostossa Malin, Nigerian ja Ugandan edustajiin ja äänestivät afrikkalaismaiden päätösehdotuksen puolesta. Uusi Seelanti äänesti vastaan; Britannia, Yhdysvallat, Formosan Kiina, Japani, Alankomaat, Argentiina ja Uruguay pidättyivät äänestyksestä.

Moskova. — Neuvostoliiton ensimmäinen varapääministeri 48-vuotias Dmitri S. Polyansky johtaa maansa parlamentaarikkojen valtuuskuntaa, mikä tulee Canadaan vierailulle kesäkuun 27 pnä. Tämä on vastavierailu sen vuoksi kun canadalaisten parlamentarikkojen valtuuskunta vieraili viime vuonna Neuvostoliitossa. Tänne nyt tulevat neuvostoliittolaiset parlamentaarikot vierailevat eri puolilla Canadaa kahden viikon aikana.

Saigon. — Amerikkalaiset ilmavoimat suorittivat maanantaina 48 pommitusmatkaa Pohjois-Vietnamiin. Yhdysvaltalaiset eivät ole antaneet mitään tietoja lentokoneittensa menetyksistä, mutta Pohjois-Vietnamin radio ilmoitti, että ilmatorjuntatykistö ampui Ninh maakunnassa sunnuntaina kaksi amerikkalaiskonetta alas ja yhden amerikkalaiskoneen Ha Tinhin yltä maanantaina.

Autotyöläiset vaativat samaa palkkaa Canadassa ja USAssa

Työläisillä tulee olla samanlaiset oikeudet kuin osakkeenomistajillakin

Long Beach. — Autotyöläisten union 20:ssa edustajakokouksessa hyväksyttiin perjantaina päätöslauselma, missä vaaditaan Canadan autotyöläisille samaa palkkaa yhdysvaltalaisten autotyöläisten rinnalla. Autotyöläisten uniossa — United Automobile Workers of America — on 1,500,000 jäsentä.

Mainitun union canadalaisjohtaja George Burt sanoi Canadan työläisten vaativan oikeutta samalla tavalla kun autoyhtiön canadalaisilla osakkeenomistajillakin on oikeus, pistää kätensä autoteollisuuden yhteiseen kassaan. General Motorsin osakkeenomistajat ovat osakkeenomistajia huolimatta siitä, asuvatko he Canadassa tai Yhdysvalloissa. Sama pätee Chryslerin osakkeenomistajien kohdalta, selitti mr. Burt.

Autoalan "canadalaisyhtiöiden" asema on eriskummallinen, sanoi mr. Burt siksi kun kukaan ei voi ostaa canadalaisten autoyhtiöiden osakkeita. Markkinoilla on vain yhdysvaltalaisten autoyhtiöiden osakkeita.

Burt sanoi, että Canadan autotyöläisten palkka on 47 sentistä dollariin asti tunnilta huonompi kuin yhdysvaltalaisten työläisten palkka.

"Olemme varmoja, että yhtiöt antavat meille jälleen suuren 'EI'-vastauksen kun esitämme vaatimuksen että canadalaisten autotyöläisten tulee saada samanlaista palkkaa amerikkalaisten autotyöläisten rinnalla, sanoi mr. Burt. "Mutta tällä kertaa, jolloin tukenamme on koko unio, tilanne on vallan toinen kuin ennen."

Mr. Burt sanoi, että palkkojen korotusvaatimuksen yhteydessä vedetään esiin "inflaatiovaaran" peikko. Mutta, sanoi mr. Burt, "inflaatiovaara näyttää tulevan esille vain palkankorotukvaatimuksista eikä lainkaan voittojen lisääntymisestä eikä yhtiöiden virkailijain palkkojen korottamisesta."

Varsova karkoitti kolme — samoin USA

Varsova. — Puola karkoitti Yhdysvaltain suurlähetystön kolme sotilasasiantuntijaa ja Yhdysvallat vastasi siihen karkoittamalla Puolan suurlähetystön kolme sotilasasiantuntijaa Washingtonista.

USAn sotilaskone syöksyi tielle

Tokio. — Yksitoista amerikkalaista ilmavoimien sotilasta ja yksi japanilainen siviilihenkilö saivat surmansa, kun KC-135-tyyppinen nelimoottorinen amerikkalainen kuljetuskone viime torstaina syöksyi maantielle lähellä Katenan lentotukikohtaa Okinawassa. Surmansa saanut japanilainen jäi autoineen maahan syöksyneen koneen alle.

Virkaheitto pappi on syytettynä nuoren tytön kuoliaaksi 'manaamisesta'

Zyrik, Sveitsi. — Roomalaiskatolisen kirkon papin virasta aikaisemmin erotettu "lahkolaissaarnaaja", 59-vuotias Joseph Stocker, joka on aikaisemmin myynyt matkalippuja "Uuteen Nooan Arkkiin", vangittiin torstaina erään 16 vuotiaan tytön kuoleman johdosta. Poliisit sanovat, että tyttöä oli piesty piiskoilla, kapuloilla, muovisilla mailoilla ja muilla rääkkäysvälineillä.

Kirkonkiroukseen julistettu saksalaispappi on johtajana samppanjaa maistelevassa uskonlahkossa. Poliisit syyttävät häntä erään samaan uskonlahkoon kuuluvan tyttären, Bernadetta Haslerin pieksennän järjestämisestä siinä mielessä, että saataisiin tytöstä "paholainen karkoitetuksi". Uskonlahkon kuutta muuta jäsentä syytetään siitä, että he ovat ottaneet osaa "eksorkismiin" eli manaamiseen.

Tytön raavittu ja mukiloitu ruumis löydettin Wagen kylästä. Siinä näkyi piiskan ja lyöntien ja muita pahoinpitelyn merkkejä, jotka ovat aiheuttaneet verenvuotoja ja mahdollisesti myös tytön kuoleman.

Kun poliisit suorittivat ratsian tämän uskonlahkon päämajassa, niin siellä oli uskovaisia kynttilänvalossa maistelemassa samppanjaa. Poliisit sanovat, että Stocker ja uskonlahkon muut jäsenet tunnustivat "mananneensa" (eksorkismoineensa) neiti Hasleria mutta väittivät, ettei heidän pieksemisensä aiheuttanut kuolemaa.

Poliisit sanovat, että neiti Hasleria oli pidetty asiallisesti puhuen miltei vankina pääsiäisestä alkaen.

Poliisien kertoman mukaan Stocker ja uskonlahkon "äiti" Maria Magdalene Kohler, ovat olleet Interpol'in "haettavien" kirjoissa vv. 1958—1963 siitä kun he olivat keränneet rahaa "Nooan Arkin" matkustajapaikoista. He olivat sanoneet rakentavansa sellaista uutta Nooan Arkkia Saksan erään vuoren huipulla.

He olivat luvanneet kaikille lipun ostajille kyytiä siinä arkissa uuden tulvan noustua. Poliisit sanovat kuitenkin, että he käyttivät Nooan Arkkia varten keräämänsä rahat kahden loistoauton ostoon.

VARASTAVARA- JA MUSTAPÖRSSILIIKE KIINNI?

Washington. — Yhdysvaltain puolustusministeriöstä ilmoitettiin viime torstaina, että Saigonin pahamaineisen PX Alley:n päivän ovat luetut ainakin siksi kuin on kysymys USA:n armeijan Post Exchangesin varastettujen tavaran myynnistä.

Yhdysvaltain kongressin lähettämät tutkijaviranomaiset kertoivat, että Etelä-Vietnamin pääkaupungissa hil jan Yhdysvaltoihin palanneet henkilöt ovat selittäneet, että he uskovat sikäläisten mustan pörssin sulkemiseen — sitten kun he sen näkevät.

Pentagonin viranomaiset väittivät kuitenkin seitsemässätoista Post Exchangessa suoritetut tilintarkastuksen osoittaneen, että neljän ensimmäisen kuukauden aikana on niiden tavaroista näpistelty "ainoastaan 3 prosenttia"

Kun PX:n myynnit ovat noin $11,000,000 kuukaudessa, niin tämä tarkoittaa, että "näpistelijäin" saaliiksi joutui tämän vuoden neljän ensimmäisen kuukauden aikana tavaraa $1,300,000 arvosta. Tämä on kuitenkin melkoista pienempi määrä entiseen verraten, selittävät Pentagonin virkailijat, jolloin PX:n tavaroista meni 7 prosenttia varkaiden taskuihin. Tällainen tilanne vallitsi viime helmikuussa, jolloin yhdysvaltalaisjoukkojen kasvuvauhti oli korkeimmillaan.

Saigonin sydämessä olevilla PX Alley avomarkkinoilla on toistasataa permantopaikkaa. Sen liiketoimien sanotaan vaivanneen sotilasjohtoa yli vuoden. Siellä myytävät tavarat vaihtelevat "instant"-kahvista ja väkijuomista sähköllä lämpiäviin peitteisiin ja "transistor" radioihin asti.

Niin yleisesti hyväksyttyä on tämä liiketoiminta yhdyskunnan kaikissa portaissa, että myyjät eivät ole edes välittäneet poistaa varastetuista tavaroista PX-leimoja ja hintalappuja.

Sotilasviranomaiset väittävät, että varkausmenetykset ovat vähentyneet sen jälkeen kun armeija otti joulukuun 26 pnä Post Exchangen huollon pois USAn merivoimilta. Meriväen huollon aikana vuonna 1965 PX:n menetykset olivat 4½ prosenttia.

VAPAUS (LIBERTY) INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing Address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $9.00, 6 kk. $4.75, 3 kk. 2.75 USA:ssa 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25 Suomessa: 1 vk. 10.50, 6 kk. 5.75

Hyvä "syntymäpäivälahja"

Liittohallituksen terveysministeri Allan MacEachenin viime tiistaina alahuoneen istunnolle antama lausunto, että kansallinen sairaushuolto (Medicare) astuu voimaan heinäkuun 1 päivästä 1967 huolimatta siitä kuinka monta maakuntaa siihen liittyy, on erittäin lämpimästi tervehdittävä sanoma. Jos tämä lupaus tulee nyt vihdoin viimeinkin täytetyksi, saa Canadan kansa itselleen todella hienon syntymäpäivälahjan maamme viettäessä heinäkuun 1 päivänä 100-vuotisjuhlaansa.

Toivottavaa vain on — ja tässä suhteessa voivat tavalliset kansalaiset kaupungeista ja maaseuduilta paljon auttaa — että sairaushuoltolakia vastustavat pienilukuiset mutta silti äärettömän vaikutusvaltaiset piirit eivät saisi heitetyksi enää minkäänlaista hiekkaa rattaisiin tämän suunnitelman estämiseksi. Selvää nimittäin on, että suuret ja rikkaat vakuutusyhtiöt, sekä niiden liepeillä olevat voimat ja suurpääoma yleensä, mikä pelkää "kansallistamista" yleensä kuten paholainen pyhää vettä, tulevat tekemään kaikken voitavansa joko tämän suunnitelman toteuttamisen ehkäisemiseksi, tai jos se ei käy laatuun, sen huonontamiseksi.

Käytännöllisenä esimerkkinä näistä vastaanhangoittelijoista voidaan esittää torontolainen Globe and Mail-lehti, mikä viime torstaisessa toimituskirjoituksessaan myöntää, että sellainen sairaushuolto, mitä Hallin kuninkaallinen komissio ehdottaa ja mitä liittohallitus nyt suurin piirtein meille lupaa, "on tavoite, mihin canadalaisten tulisi lopulta pyrkiä. Mutta", sanoo lehti ja tässä sen taantumuksen jarrutusmutta on jälleen "me olemme myös katsoneet, että se on tavoite, minkä ei tarvitse välttämättä saada etutilaa muiden tarpeellisten tavoitteiden rinnalla — missä mr. Robarts (Ontarion pääministeri) ja Manitoban pääministeri Duff Roblin ovat samaa mieltä. Esimerkiksi mr. Roblin käyttäisi käytettävissä olevat varat ensin opetukseen . . . Ottawa, hyökätessään eteenpäin kaikkikäsittävän sairaushuollon kanssa, kieltää tarpeellisuuden määritellä, mitkä tavoitteet on pantava etutilalle."

Toisin sanoen, yleinen mielipide on niin voimakas kansallisen sairaushuollon puolella, ettei edes Globe and Mail uskalla sitä avoimesti vastustaa. Lehti siis myöntää, että tarpeellinen sellainen uudistus on, mutta vastustaa kuitenkin sitä puhumalla jonnin joutavia haluttujen tavoitteiden "tärkeysjärjestyksestä".

Kiinnitimme tähän huomiota nimenomaan siksi kun uskomme, että kansallisen sairaushuollon vastustajat tulevat suurelta osalta seuraamaan tätä vilpillistä "muttittelun" ja "jossittelun" linjaa.

Globelle ja muille samaan tapaan "itkijöille" on syytä palauttaa mieleen, että kansallista sairaushuoltoa on odotettu jo 47 vuotta — sillä liberaalipuolue lupasi ensimmäisen kerran vuonna 1919, että se laatii tällaisen lain, jos se tulee valituksi. Sen jälkeen on annettu mielestämme aivan riittävän paljon "etutiloja" muille tavoitteille — joillekin ei-halutuillekin tavoitteille, kuten esim. varustelukilpailulle, mikä on todellisuudessa suurta varojen haaskaamista, puhumattakaan niistä vaaroista mitä sotavarustelu on aina aiheuttanut.

OIKEA PERUSTA

Yhtä pidetty kuin oli itse tiedoitus tämän lakiuudistuksen laatimisesta ,oli selitys, että liittohallitus pitää edelleen kiinni neljästä kelpoisuusvaatimuksesta, mitkä vaaditaan maakunnallisesti huolehtavilta sairashuoltopalveluilta. Nämä kelpoisuusvaatimukset ovat:

— Että se varaa yleisen palvelun kaikille, että lain alaisuuteen tulee heti vähintään 90 prosenttia maakunnan väestöstä, tavoitteena ollen myöhemmin 95 prosenttia.

— Että sen etuisuudet kulkevat henkilön mukana maakunnasta toiseen;

— Että sairaushuoltopalvelu on maakuntahallituksen tai sen edustajan (ei siis yksityisyhtiöiden) hallinnassa;

— Että sen tulee taata kaikki lääkäripalvelut, niin spesialistien kuin perhelääkärienkin palvelut.

Terveysministeri MacEachen on ilmaissut toivomuksen, että kaikki maakunnat liittyisivät alusta pitäen tähän kansalliseen sairaushuoltosuunnitelmaan. Se on todella hyvä ajatus.

Käytännössä se tarkoittaa, että esimerkiksi Ontario joutuu tekemään korjauksen muutaman viikon kuluttua voimaan astuvaan maakunnalliseen sairaushuoltovakuutuslakiin (OMSIPiin), mikä ei täytä kahdelta kohdalta liittovaltion kelpoisuusvaatimuksia: Se ei ole pakollinen eikä kaikkikäsittävä. Toisaalta Ontarion maakunnan ja väestön edut vaativat — ja tämä pätee muidenkin maakuntien kohdalta — liittovaltion toimesta luvattuun kansalliseen sairaushuoltolakiin liittymistä. Itse maakunnan pääministeri Robarts myönsi sen sanoessaan, että Ontarion maakunnan asukkaat joutuvat maksamaan toisen puolen kansallisen sairaushuollon rahoittamisesta, mutta ontariolaiset eivät saisi siitä mitään hyötyä itselleen siksi kun OMSIP ei täytä liittohallituksen esittämiä kelpoisuusvaatimuksia.

Toisaalta liittohallitus on valmis maksamaan toisen puolen niistä kuluista mitä kansallinen sairaushuolto tulee Ontariossa (ja muissakin maakunnissa) maksamaan.

Meille ontariolaisille — eikä vain meille — on erittäin tärkeätä pitää tässä yhteydessä mielessä se, että kansallisen sairaushuoltolain perusteella saadaan parempi ja halvempi sairaushuolto, minkä me saamme nyt esim. Ontariossa voimaan tulevan sairausvakuutuslain perusteella.

Vaikka alkukustannukset voisivat olla hieman suuremmat, niin me emme ainakaan näe mitään järkisyytä, miksi kansallinen sairaushuoltopalvelu ei saatais järjestetyksi yhtä halvalla kuin sellainen palvelu on nyt Saskatchewanin maakunnassa. Siellä maksaa perhe sairaushuollosta (medicaresta) $72 vuodessa ja yksinäinen henkilö $36 vuodessa.

Meillä täällä Ontariossa, missä käytetään välikäsinä yksityisiä vakuutusyhtiöitä, OMSI Pin palvelu maksaa $120 pariskunnalle ja $60 yksinäiselle henkilölle vuodessa. Asia ei muutu miksikään siitä, vaikka maakuntahallitus maksaa varattomien vakuutusmaksut joko kokonaan tai osittain, sillä ne maksut on kuitenkin suoritettava vakuutusyhtiöille ja ne on alunperin hankittava veron maksajilta.

Toivotaan nyt, ja toimitaan myös sen hyväksi, että Canada saisi satavuotisen syntymäpäivänsä kunniaksi tämän kansallisen sairaushuollon siinä muodossa kuin Hallin kuninkaallinen komissio sitä ehdottaa, ja että kaikki maakunnat liittyisivät siihen heti alusta alkaen.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Aino Pitkänen, McIntyre, Ont., (Port Arthurin lähettyvillä), täyttää perjantaina, toukokuun 27 pnä 70 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

Kirjeitä

VÄHEMMÄN ROSKAA, ENEMMÄN TULOKSIA

Tuo Gerda Munsinger juttu antaa meille eräänlaisen kuvan siitä minkälaisia poikia on 18 tuhannen dollarin vuosipalkkalistamme joukossa.

Voimmeko todella sanoa sellaisia miehiä kansanedustajiksi? Näyttää siltä, että parlamentissamme on mätää mikä haisee kautta maailman. Ensin rellastetaan ja mellastetaan ja sitten nimitetään tutkijakomiteoita li kaista pyykkiä pesemään mistä koituu taas tuhansien dollarien menot. Me tietenkin kansana ihmettelemme sellaisia uutisia, mutta emme valitettavasti kiinnitä huomiota siihen, kuinka vähän ne herrat huolehtivat niistä asioista, joita hoitamaan me heidät lähetämme Ottawaan.

Kun on kysymys kansallisesta sairaalahuoltolaista, vanhuudeneläkkeen parantamisesta ja muista tuiki tärkeistä asioista, silloin ei löydy mistään tarvittavia varoja. Meitä verotetaan suoraan ja välillisesti kaikesta mitä syömme ja juomme. Emme voi askeltakaan ottaa ettei siitä meitä veroiteta. Kuinka kauan me kansana sallimme "suurten poikien" roskaista huvittelua silloin kun he ovat niin kovin vähätöisiä siellä, missä jotakin tehdä pitäisi.

Kurja kuva siitä paljon ylistetystä länsimaisesta sivistyksestä. Nyt voimme hyvin ymmärtää, miksi Uuden Demokraattisen puolueen johtaja T. C. Douglas sanoi, että kummallakaan vanhalla puolueella ei ole kunnollista johtoa. Monissa tapauksissa he väittelevät nyt kuin ennen vanhaan sisuut tuneet suomalaiset eukot, jotka turvautuivat tiukan tullen pyllistelyynkin. — I. S.

Maailman turuilta

VAIMO EI USKONUT, ETTÄ MIES RYÖSTÄÄ PANKIN

Kun 53-vuotias Harold Love, etobicokilainen kuuden lapsen isä, pyysi toukokuun toisen päivän aamuna rahaa vaimoltaan eikä sitä saanut, niin hän sanoi ryöstävänsä pankin. Ja hän teki sen.

"Vaimoni luuli minun laskevan leikkiä", sanoi tämän Albion Rd:lla asuva työtön lentomekanikko viime tiistaina kun poliisituomari Joseph Addison väitti hänen syyllistyneen aseelliseen ryöstöön. "Mutta minä en ole. Olin juonut kolme viikkoa ja menettänyt sen takia työpaikkani."

"Olin juonut puoli pullollista vodkaa. Sanoin itselleni, Mitä helvettiä. Tässä se menee. Sitten kutsuin vuokra auton ja käskin ajurin viedä minut lähellä olevan Royal pankin haaraosastoon."

Love kertoi antaneensa pankkivirkailija Kathleen Northoverille kirjelapun, jossa luki: "Antakaa minulle kaikki setelirahat. Ei mitään temppuja. Ulkona on kaksi miestä aseiden kanssa. Antakaa kirjelappu takaisin."

Love sanoi kaapanneensa rahat — arviolta $2,500 — ja juosseensa odottavaan vuokra autoon käskien ajamaan Canadian Legion haalille Albion Roadille.

Kruunun syyttäjä John Kerr sanoi, että Love pidätettiin myöhemmin samana päivänä kotoaan etsivien Harold Lambertin ja James Cleasbyn toimesta. $2,339 sataiin häneltä takaisin ja loput oli mennyt jonkun Loven henkilökohtaisen laskun maksamiseen sekä hänen tarjotessaan jokaiselle Legionan haalilla olevalle ilmaisia ryyppyjä.

Itse hän sanoo ehkä paetessaan pudotelleensa rahaa johonkin. Hänellä ei ollut asetta ryöstön tapahtuessa.

"Koko tapahtuma on minulle kuin unta", sanoi Love. "Luulen olevani alkoholisti . . . Joskus minä muistan, joskus en."

Asiasta annetaan tuomio toukok. 24 päivänä.

TIEDE TUOTTAA LISÄÄ RAVINTOA

Tämän päivän kuluttaja tuskin aavistaa, kuinka suuri tutkimustyön määrä edeltää jokaisen uudentyyppisen elintarvikkeen markkinoille tuloa. Kuluttaja arvostelee tuotetta, hyväksyy tai hylkää sen uhraamatta ajatustakaan lukuisille tutkijoille, joiden uutteran työn ilmentymä tuote on.

Ennen kuin elintarvike löytää tiensä kuluttajan luo, on siihen monissa vaiheissa sovellettu tieteen eri aloilla tehtyjä keksintöjä. Nykyiset hyötykasvit ja kotieläimet ovat pitkällisen jalostustyön tuloksia ja muistuttavat useissa tapauksissa vain vähän alkuperäisiä kantamuotojaan. Kun sato korjataan ja eläin teurastetaan, ne muuttuvat elintarvikkeiksi, jotka useimmiten kymmenien eri vaiheiden jälkeen saavuttavat sellaisen muodon, että kuluttaja hyväksyy ne ravinnokseen.

Suurin osa nykyajan elintarvikkeista on jalosteita, mutta sellaisiinkin elintarvikkeisiin, jotka maallikon mielestä näyttävät täysin jalostamattomilta, on jouduttu soveltamaan paljon aikaa ja työtä vaativia tutkimuksia.

Kasvinsuojeluainetutkimukset muodostavat oman laajan ryhmänsä elintarviketutkimusten piirissä. Tehokkaiden kasvinsuojeluaineiden keksiminen on johtanut yhä parempiin satotuloksiin, mutta samalla on jouduttu kiinnittämään huomiota näiden aineiden mahdollisesti aiheuttamiin terveydellisiin haittoihin. Ensimmäiset kasvinsuojeluaineet kehitettiin pääasiassa tappamaan satoa uhkaavat tuhohyönteiset, rikkaruohot ja pieneliöt. Kasvinsuojeluaineita saattaa kuitenkin jäädä pieniä määriä elintarvikkeisiin, ja jatkuvasti nautittuina ne voivat olla terveydelle vaarallisia. Viime vuosina tehtyjen havaintojen perusteella on ryhdytty kehittämään aineita, jotka ovat vaarattomia korkeammille eläimille, häviävät kasveista tai muuttuvat harmittomiksi yhdisteiksi. On myös havaittu, ettei ole välttämätöntä tappaa tuhohyönteisiä kertakaikkisesti, vaan samaan loppu tulokseen päästään tekemällä tuholaiset lisääntymiskyvyttömiksi.

Kuluttajaa saattavat hämätä julkisuudessa silloin tällöin esiintyvät tiedot kasvinsuojeluaineiden vaarallisuudesta. Lienee turvallista tietää, että kaiken aikaa tehdään työtä ihmisen turvallisuuden lisäämiseksi. Useimmat vaaralliset kasvinsuojeluaineet on jo kyetty korvaamaan uusilla, ihmiselle myrkyttömillä yhdisteillä. Lainsäädäntö pyrkii turvaamaan ihmisen terveuden asettamalla kasvinsuojeluaineille suurimmat sallitut enimmäisjäämät. Pulmat ovat yhteisiä kaikille kansoille ja lukuisat kansainväliset kokoukset todistavat yhteistyön tarpeesta ja halusta.

VARASTOINTIONGLMA

Harvoin elintarvike joutuu suoraan sadonkorjuupaikalta kuluttajalle. Tavallisesti sitä joudutaan ainakin jonkin aikaa varastoimaan, ja varastoinnin aikana se on alttiina monille tuhoille. Menneinä aikoina näitä tuhoja ei kyetty torjumaan, ja siksi varastointitappiot olivat suuret ja markkinointiaika sadonkorjuun jälkeen jäi lyhyeksi. Luonnontieteiden kehittyessä on opittu ymmärtämään sekä elintarvikkeissa varastoinnin aikana tapahtuvia biologisia muutoksia että elintarvikkeita tuhoavien hyönteisten, jyrsijöiden ja pieneliöiden biologiaa. Varaston lämpötila, kosteus ja valo vaikuttavat oleellisesti tuotteen varastointikestävyyteen. Tutkimuksilla pyritään löytämään kullekin elintarvikkeelle sopivimmat varastoimisolosuhteet.

Varastoinnista puhuttaessa ei voida sivuuttaa kehitystä, joka viime vuosina on tapahtunut pakkaus- ja päällystemateriaalien alalla. Muoviteollisuus on kehittänyt monia elintarviketeollisuudelle soveltuvia kolvoja ja rasioita, jotka lisäävät merkitävästi elintarvikkeiden hygieenisyyttä ja varastointikelpoisuutta.

JALOSTEISTA SÄILYKKEISIIN

Nykyiset elintarvikkeet ovat enimmäkseen jalosteita, joissa raaka-aine on tiettyjä lisäaineita ja valmistusmenetelmiä käyttäen saatettu kuluttajaa paremmin palvelevaan muotoon. Jalosteen säilyvyys on usein parempi kuin raakaaineena käytetyn elintarvikkeen, esim. juusto kestää huomattavasti pitempää säilytystä kuin maito. Jaloste voidaan käsitellä edelleen säilykkeeksi, eikä aina voi tehdä selvää eroa jalosteiden ja säilykkeiden välillä. Teollisuus jalostaa ja säilöö elintarvikkeita silloin kun niitä on runsaimmin saatavissa, ja kuluttaja voi näin saada kohtuullisella hinnalla monissa suhteissa tuoreen veroisia elintarvikkeita läpi vuoden.

Jalosteen ja säilykkeen välisen eron voisi määritellä myös seuraavastikin: jaloste on kehitetty lähinnä mielyttämään kuluttajaa, kun taas säilykkeen tulee ennen kaikkea kestää pilaantumatta jopa vuosienkin säilytystä. Suotavaa kuitenkin ollsi, ettei elintarviketeollisuus liiallisessa jalostamisen halussaan unohtaisi raaka-aineena käyttämiensä elintarvikkeiden alkuperäistä luonnetta.

Umpioiduilla eli kannutetuilla tuotteilla on jo vuosia ollut vakiintunut sijansa kulutuksessa. Kannutuksessa pyrkimyksenä saada kuumentamalla aikaan steriili tuote, joka tiiviiseen kannuun suljettuna säilyttää steriiliytensä kuumennuksen jälkeenkin. Sterilointi on osattu tehdä tehokkaasti jo vuosikymmeniä, mutta viime vuosina on päähuomio kiinnitetty säilykkeen maittavuuteen ja ravintoarvoon. Tiedon lisääntyessä sterilointiaika on kyetty rajoittamaan minimiin, jolloin tuotteen maku ja ravinto kärsivät vähiten.

Elintarvikkeiden kuivaus on klassinen säilöntätapa, joka on viime vuosina kokenut uuden renessanssin. Aikaisemmin kosteus poistettiin elintarvikkeista yksinomaan lämmön avulla. Lämpökäsittely vaikuttaa kuitenkin usein haitallisesti tuotteen makuun, väriin, rakenteeseen ja ravintoarvoon. Viime aikoina onkin pyritty keksimään menetelmiä, joissa nämä ominaisuudet pysyvät mahdollisimman muuttumattomina.

Kuivausta käytetään lihan, kalan, maidon munien ja kasvistuotteiden säilöntämenetelmänä. Useimmat elintarvikkeet yleensä kuumennetaan ennen kuivausta, jotta niiden omat entsyymit tuhoutuvat. Tavalliselle kuluttajalle ovat tuttuja kuivatut jalosteet ja valmiit ruoat, kuten erilaiset keitot, perunahiutaleet sekä ohukais- ja kakkujauheet. Elintarviketeollisuus käyttää paljon kuivattuja elintarvikkeita raaka-aineena, koska ne ovat helposti varastoitavia.

UUSI TULOKAS: PAKASTEET

Pakastetun elintarvikkeen säilyvyys perustuu siihen, että kaikenlaiset pilaantumistapahtumat hidastuvat alhaisissa lämpötiloissa. Pakastus ei tee tuotetta steriiliksi, mutta pieneliöt eivät kykene toimimaan ja lisääntymään pakastetuissa tuotteissa. Pakastettu tuote on myös tavallaan kuivattu tuote, koska siinä oleva kosteus on jäätynyt kidemuotoon.

Olennaisin parannus pakastusprosessissa on tuotteen jäädyttäminen mahdollisimman lyhyessä ajassa. Täten saavutetaan se etu, että muodostuvat jääkiteet ovat pieniä ja tuotteen rakenne säilyy mahdollisimman vahingoittumattomana. Monissa tapauksissa asianmukaisesti pakastettu kasvituote on ravintoarvoltaan parempi kuin torilta tai kaupasta "tuoreena" ostettu tuote.

Pakastuksen ainoa haittapuoli tuntuu olevan menetelmän kalleus. Jäähdytykseen käytettyjen koneistojen lisäksi tarvitaan pakkasvarastot, jäähdytyskoneistolla varustetut kuljetusneuvot ja asianmukaiset kylmät tilat vähittäismyyntipaikoilla. Pakastamisella saavutetut edut menetetään, jos pakasteen lämpötila välillä pääsee nousemaan.

Pakkaskuivaus on uusi säilöntämenetelmä, jossa on yhdistetty pakastuksen ja kuivauksen edut. Menetelmän periaatteena on kuivata elintarvike jäädyttämällä, jolloin kosteus haihtuu eli sublimoituu jäästä suoraan höyryksi. Tällä tavoin käsitelty tuote säilyy muuttumattomana niin kuin se on kosteudelta ja ilmalta suojattu. Hyvän säilyvyyden lisäksi pakkaskuivatun tuotteen rakenne ja nautittavuus säilyvät paremmin kuin tavanomaisilla menetelmillä kuivattujen tuotteiden. Toistaiseksi tämäkin menetelmä on vielä kallis, mutta sitä kehitetään jatkuvasti ja saavutettavat parannukset koituvat todennäköisesti kuluttajan hyödyksi.

TULEVAISUUDEN RUOKA-AINEET

Maapallon väkiluvun kasvaessa vääjäämättömästi on tutkijoita jo vuosikausia askarruttanut kysymys maapallon elintarvikevarojen riittävyydestä. Erityisesti YK:n elintarvike- ja maatalous- järjestö FAO on viime vuosina tutkinut mahdollisuuksia maailman elintarviketuotannon kohottamiseksi. Tavallisten elintarvikkeiden tuotantoa ei pystyttäne lisäämään samassa suhteessa kuin väkiluku kasvaa. Siksi on tutkittu, kuinka tähän asti käyttämätönät luonnonvaraiset raaka aineet, teollisuuden sivutuotteet ja mikrobisoluaines soveltuvat välittömästi tai välillisesti käytettäväksi ihmisten ravinnoksi. Erityisesti on tehty työtä ravintoarvoltaan hyvän valkualsaineravinnon löytämiseksi. Tässä mielessä on huomio kohdistettu kalanviljelyn kehittämiseen. Kehitysmaihin on perustettu teollisuutta valmistamaan kalajauhoa, joka on halpaa ja ravinnollisesti arvokas valkuaisaineen lähde.

Lehtivihreälliset kasvit kykenevät valmistamaan auringonvalon energian avulla vedestä ja ilman hiilidioksiidista valkuaisaineita. Näitä valkuaisaineita on viime vuosina ryhdytty eristämään sellaistenkin kasvien lehdistä, jotka eivät tähän asti ole kuuluneet ihmisen normaaliin ruokavalioon.

Puu-, paperi- ja öljynjalostusteollisuuden jätteitä ja sivutuotteita pystytään muuttamaan ravinnoksi. Tämä tapahtuu kasvattamalla niissä hiivoja tai muita pieneliöitä, joiden soluaines sisältää valkuaisaineiden ja rasvojen lisäksi myös monia tärkeitä vitamiineja.

Uusien ruoka-aineiden valmistustekniikka ei enää aseta rajoituksia niiden jatkuvalle teolliselle tuotannolle. Vaikein pulma tässä vaiheessa on saada ihminen hyväksymään ne ravinnokseen.

Maat.metsät. kand.

Anna liisa Kostinen

TILATKAA VAPAUS

Hallitusohjelma on Suomessa miltei valmis

Helsinki. — Kolmen suuren hallituksen ohjelma on jo jokseenkin valmis. Neljää puoluetta edustava ohjelmatoimikunta kokoontuu lauantaina ohjelman lopputarkistusta varten.

Hallituksen muodostaja puhemies Rafael Paasio sanoi perjantai-iltana pidetyn neuvottelun jälkeen, että ohjelma lyödään lukkoon lauantaina (21 pnä). Edelleen hän tähdensi, ettei hallitusohjelmasta enää vallitse vakavia erimielisyyksiä neuvottelijoiden kesken.

P. Kujamäki SKDLn toiminnanjohtajaksi

Helsinki. — SKDLn liittotoimikunta on myöntänyt vapautuksen liiton toiminnanjohtajaan toimineelle kansanedustaja Lauri Kantolalle tästä tehtävästä monien muiden tehtävien vuoksi ja valinnut uudeksi toiminnanjohtajaksi tähän saakka järjestösihteerin tehtäviä hoitaneen Pentti Kujamäen. Kansanedustaja Lauri Kantola työskentelee edelleen sihteeristössä lähinnä eduskuntatyöhön liittyvien kysymysten parissa.

Suuria tietokonekauppoja idän ja Englannin kesken

Englantilainen tietokoneyhtymä ICT ryhtyy toimittamaan loppukesästä lähtien lukuisia tietokoneita kaikkiin Itä-Euroopan sosialistisiin maihin. Äsken yhtymä on päättänyt Unkarin kanssa kaupan kahdesta tietokoneesta joiden kauppahinta on 1,2 miljoonaa puntaa. Ensimmäinen asennetaan Unkarin tilastolliseen päätoimistoon ensi lokakuussa ja toinen neljä kuukautta myöhemmin. Tietokoneita käytetään myös teollisuustuotannon laskemisessa.

ICT asentaa ensi lokakuussa Tshekkoslovakian raskaan teollisuuden koneyhtymän CKD:n käyttöön tietokoneen ensi elokuussa. Prahassa on parhaillaan englantilainen tietokonenäyttely. Romanian tilastollisen päätoimiston käyttöön ICT asentaa tietokoneen ensi vuoden helmikuussa. ICT vahvistaa niin ikään tiedon, että se käy parhaillaan tiiviitä neuvotteluja Neuvostoliiton, Puolan ja Saksan demokraattisen tasavallan edustajien kanssa huomattavista tietokoneiden toimituksista.

Rotusyrjintää siirtolaisasioissa sanoi Renwick

Toronto. — Ontarion siirtolaisuusohjelma syrjii värillisiä ihmisiä, sanoi James Renwick (NDP, Reverdale) tiistaina lainlaatijakunnan istunnossa. Hän sanoi, että lopputuloksena on värillisten ihmisten pääsyn kielto siksi kun heidän pääsyehtonaan on ammattitaito ynnä 10 luokan oppimäärä. Hän sanoi Etelä-Afrikassa olevan paljon ammattitaitoisia kaivosmiehiä mutta he eivät pääse Canadaan siksi, kun heillä ei ole 10 vuoden koulukasvatusta.

Helikoptereita Bundeswehrille

Bonn. — Dornier-lentokonetehtaat, jotka viime sodan aikana toimittivat pommi- ja sotilaskuljetuskoneita natsi-Saksalle, ryhtyy nyt toimittamaan helikoptereita Bundeswehrille. Neue Rhein-Zeitung lehti tiedottaa, että Myhenissä on solmittu sopimus Länsi-Saksan puolustusministeriön ja Dornier-tehtaitten välillä siitä, että viimeksi mainittu toimittaa Bundeswehrille helikoptereita sotilaallisiin tarkoituksiin. Ensimmäinen erä käsittää yli 200 helikopteria. Myös länsisaksalaiset lentokonetehtaat Messerschmidt ja Siebel osallistuvat helikoptereiden tuotantoon.

PÄIVÄN PAKINA

TAPPAMISEN HIMOSTA

Uutistiedoista näkyy jatkuvasti, että suurporvareissa riehuu kova tappamisen ja muu lihallisen kurituksen himo.

Vietnamista saadaan kerrottavaksi Suuren Rahan lehtiin sitä riemukkaampia "voittouutisia" mitä enemmän on tapettu Vietkong-partisaaneja tai saatu partisaaneiksi epäiltyjä henkilöitä kidutettavaksi potkittavaksi, silvottavaksi ja tapettavaksi.

Ja kun suurporvaristo eli äärioikeisto, mikä on loppujen lopuksi yksi sama asia, pääsee jonkun aikaa alakynnessä oltuaan kansan niskan päälle, niin silloin vuotaa ihmisveri vuolaana virtana, kuten on viimeaikoina tapahtunut Indonesiassa, missä on summittaisesti tapettu 300,000 ihmistä vain sen vuoksi kun äärioikeisto ei syystä tai toisesta hyväksy heidän ajatuksiaan.

Emme nyt puhu Hitlerin Saksan järjestämästä maailmanlaajuisesta verilöylystä, mikä ylitti kaikki edeltäjänsä, mutta Nagasakissa surmattiin atomipommilla 74,000 ihmistä vain siksi kun Yhdysvaltain imperialismi halusi näyttää miten tulee muillekin käymään sodan päätyttyä, ellei 'isännän ääntä" oteta huomioon.

Samalla kertaa tapettiin 78,000 japanilaista Hiroshimassa.

Ja nyt ovat uutistietojen mukaan yhdysvaltalaiset palkkasoturiensa avustamina tappaneet Vietnamissta 220,000 ihmistä, miestä, naista, lasta ja sairasta vanhusta.

Valehdellen, että sosialisteilla, kommunisteilla ja muilla työväenliikkeen jäsenillä on muka halu "tappaa" nämä herrat ja rouvat suurporvarit tappavat mennen ja tullen sen kun ehtivät puolustuskyvyttömiä ja viattomia ihmisiä.

Kaikkein ihmeellisintä tässä on kuitenkin se kun tätä ihmisteurastusta suorittavat pedot väittävät uskovansa Jumalaan — itse rakkauden ja laupeuden Jumalaan!

St. Paulista, Minnesotasta viime maanantaina saapuneessa uutistiedossa kerrottiin "Catholic Digestin" väittävän, että 97 prosenttia kaikista amerikkalaisista uskoo Jumalaan.

Saman uutistiedon mukaan Jumalaan uskovien määrä on tosin laskenut, sillä vuonna 1952 suoritettu tutkimus on osoittanut, että silloin heitä oli peräti 99 prosenttia.

Ei tunnu mitenkään yhteensopivalta väitös, että näin suuresti "Jumalaan uskovan" kansan nimissä voidaan suorittaa sellaisia hirmutekoja kuin sairaalain ja koulujen pommittamisia, kotien ja viljavainioitten hävittämistä, "poltetun maan" ohjelman toteuttamista sekä vankien luovuttamista toisten rääkättäviksi.

Raamattu sanoo, että joka "miekkaan tarttuu, hän miekkaan hukkuu" ja kehoittaa kääntämään lyöjälle vielä "toisenkin posken".

Mutta maailman suurimpana sotilasmaana esiintyvä Yhdysvaltain imperialismi hyökkää kuin kiljuva jalopeura pienten ja heikkojen kimppuun Jos ei ole kuritettavana Korean ja Kongon kansa, sitten pitää murhata vietnamilaisia ja lähettää sotajoukkoja Dominikaaniseen tasavaltaan.

Raamatussa sanotaan, että jos sinulla on kaksi ihokasta, niin anna niistä toinen tarvitsevalle.

Mutta Yhdysvaltain imperialismi pyrkii ryöstämään köyhien pikkumaiden kansalaisilta ainoankin ihokasriekaleen, jotta Wall Streetin rahapösöt tulisivat vieläkin rikkaammiksi.

Selvästikin tässä "Jumalaan uskovien" suuressa määrässä ja heidän nimissään suoritettavien petomaisten ryöväritekojen välillä on jotakin ristiriitaa.

Vai onko meidän ymmärrettävä asia siten, että nyky-Yhdysvallat, se "vapaan maailman" kaikkien ihanuuksien huipun nuppu, onkin sellainen suurpääoman villi viidakko, missä tavallisella kansalla — Jumalaan uskovat mukaanlukien — ei ole osaa eikä arpaa maan asioista päätettäessä? Onko meidän hyväksyttävä sellainen käsityskanta, että 3 prosenttia amerikkalaisista on niitä pakanoita, jotka maata hallitsevat ja komentavat — niitä herroja ja matameja, jotka tunnetaan paremmin sotatarviketehtailijain, kenraalien, poliitikkojen ja muiden silmäntekevien nimellä.

Jos näin on asia, silloin pitäisi amerikkalaisten — ja samalla myös meidän canadalaisten — ottaa opiksi Etelä-Vietnamin budhalaisilta ja ruveta vaatimaan hitleriläistä ohjelmaa seuraavilta yhdysvaltalaisilta sotahulluilta poliitikoilta ja kenraaleilta parannuksen tekoa, eli sitä, että heidän pitäisi jättää Vietnam vietnamilaisille ja lopettaa ihmisteurastuksensa.

Siinä on urakkaa niin Jumalaan uskoville kuin uskomattomillekin sekä kaikille muille säädyllisille ihmisille. — Känsäkoura.

Urheilua

Cup-voittoa juhlittiin Liverpoolissa

Lontoo. — Yli 300 ihmistä sai lieviä vammoja ja parisenkymmentä viettiin sairaalaan, kun noin 100-000 jalkapallointoilijaa otti vastaan Englannin cupin voittajan, Evertonin, Liverpoolissa.

Joukkue voitti edellisenä lauantaina Sheffield W:n ja Englannin cup-mestaruuden, ja nyt kuljetettiin joukkuetta riemukulkueen mukana läpi kaupungin St. Georges Halliin, jossa oli voittajien vastaanotto. Satoja poliiseja oli pitämässä ikionnellisia intoilijoita kurissa ja useat innostuneimmat tunkeutuivat vastaanottorakennukseen ikkunoista.

Myös Sheffield W sai kotikaupungissaan juhlavan vastaanoton kotiyleisöltään, joka totesi julisteissaan "paremman joukkueen hävinneen".

—•—

Eesti löi Suomen kahdesti

Helsinki. — Eesti löi Suomen sunnuntaina pelatuissa koripallomaaotteluissa kahdella rintamalla. Lahdessa pelatussa ottelussa Eestin naiset olivat ylivoimaisia ja voittivat luvuin 77—43 (34—17). Tampereella käyty miesten kamppailu oli tasaisempi ja päättyi 77—72 (40—40).

USA Kuuhun v. 1970 kertoi eversti John Glenn

Helsinki. — (KU) — Maassamme vierailleva ensimmäinen amerikkalainen avaruuslentäjä eversti John Glenn selosti viikko sitten maanantaina Helsingissä pitämässään lehdistötilaisuudessa Yhdysvaltain kuulento-ohjelmaa. Hän esitteli myös kuuraketin pienoismallin ja mainitsi Yhdysvaltain aikovan saavuttaa kuun vuonna 1970. Eversti Glennin matkan tarkoituksena on esitellä Nasan avaruusohjelmaa Euroopan eri maissa mahdollisimman laajoille piireille.

Kuulennon suunnitteluun osallistuu 33 maata yhteistoiminnassa Yhdysvaltain kanssa, kertoi eversti Glenn. Koko tämä ns. Apollo-ohjelma maksaa noin 20 biljoonaa dollaria, ja sen parissa työskentelee yli 300,000 ihmistä. Edestakaisen matkan Kuuhun on arvioitu kestävän 14 vuorokautta.

Kuuraketti on noin 120 metrin pituinen ja siinä on mukana kolme astronauttia. Raketin kärkiosa jakautuu Kuun luona kahteen osaan, joista toinen laskeutuu Kuun pinnalle mukanaan kaksi astronauttia. Kolmas jää kiertämään Kuuta siksi ajaksi kun muut tekevät tutkimuksia Kuun pinnalla. Tämän jälkeen kappaleet liitetään jälleen toisiinsa, ja raketti palaa takaisin maahan.

Apollo-lentoa varten on Yhdysvalloissa otettu koulutettavaksi 19 uutta astronauttia. Eversti Glenn ei itse enää harjoittele avaruuslentoja varten, mutta kertoi pitävänsä kunnostaan edelleen hyvää huolta.

Etelä-Vietnamin vapautusrintaman edustaja Suomeen

Helsinki. — Etelä-Vietnamin vapautusrintaman valtuuskunta saapuu Suomen Rauhanpuolustajat r.y:n kutsumana Suomeen tämän kuun lopulla osallistuakseen rauhanpuolustajien järjestämille retkeilypäiville Turussa helluntaina 29—30 päivinä toukokuuta. Valtuuskuntaan kuuluu Suomessa kerran aikaisemmin vieraillut vapautusrintaman lähettiläs Nguyen Van Dong toinen vapautusrintaman edustaja ja tulkki.

Vietnamilaiset edustajat tulevat selostamaan Vietnamin tilannetta Turussa järjestettävien kokousten ja tilaisuuksien aikana. He osallistuvat myös muihin rauhanpuolustajien järjestämiin tilaisuuksiin.

Sisältörikas ja hieno julkaisu

"UUSI NAINEN"

irtonumeroita saatavana kirjakaupastamme seuraavat:

tammi-, helmi- ja maaliskuun numerot

Irtonumeron hinta 60c

Tilatkaa ja tutustukaa "Uusi Nainen"-julkaisuun!

Vapaus Publishing Company Limited

BOX 69, SUDBURY, ONT.

Kaiku-kuoron kuulumisia

Kaiku kuoron kevätkonsertti, joka oli toukok. 15 pnä, onnistui kiitettävästi. Yleisöä oli saapunut miltei salin täydeltä ja kuulosti, että he olivat olleet tyytyväisiä ohjelmaan ja sen sunnuntai-iltapäivä viettoon. Ohjelmaa oli seuraavasti:

Ensin lauloi sekakuoro O Canadan, jonka jälkeen Esko Telkkinen lausui tervehdyssanat. Sen jälkeen kuoron ja orkesterin yhteisesityksenä kuultiin Taistojen tiellä ja Yli aaltojen. Runon lausui George Saivo, haitarisoolon soitti Cindy Mäkinen ja apinan ajatuksia esitti Rudolf Niemi. Sen jälkeen esiintyi mieskuoro laulaen kaksi laulua: Vanha kevätlaulu ja Metsästäjän laulu. Kansanmusiikkia esittivät viulunsoittajat Armas Kivinen, Reino Oja ja Oiva Kivinen. Sitten oli kahdenkymmenin minuutin väliaika. Sen jälkeen antoivat kuorolaiset kukan rintaan johtajilleen Veli Kentalalle ja Armas Kiviselle sekä kiittivät heitä saamastaan opetuksesta. Toivomme, että he edelleenkin olisivat meitä ohjaamassa ja johtamassa. Samalla myöskin kukitettiin ne kuoromme ja orkesterimme jäsenet, jotka lähtevät plan Suomeen vierailulle. Toivotamme nautintorikasta lomaa synnyinmaassa ja tervetuloa taas takaisin joukkoomme entistä virkeämpinä.

Väliajan jälkeen esitti haitarisoolon Riki Poutanen, kuvaelman mustalaisleirillä oli järjestänyt Meimi Tuominen, taidetanssia esitti miss Koski. Sitten kuulimme sekakuoron laulavan kaksi laulua: Käki ja Luokse vuolahan virran. Naiskuoro esitti laulut: Tule tuulonen ja Saunalaulu. Orkesteri esitti seuraavat kappaleet: Laulun ja soinnun, Syysmietteitä ja Dusk tango, jonka oli sovittanut Armas Kivinen. Viimeiseksi orkesteri ja sekakuoro esittivät yhdessä kaksi kappaletta: Kalinka ja Tonava kauunoinen.

Lausuumme kaikkien kuorolaisten puolesta suurelle yleisölle kiitokset kannatuksesta. Nyt kuorolla on suurjuhlaohjelma tiukan harjoituksen alaisena.

Ikävät tapahtumat eivät ole vieläkään jättäneet kuoromme jäseniä. Sara Tuomi katkaisi kätensä. Olemme kaikki siitä pahoillamme ja toivomme Saralle pikaista paranemista. — K. S.

Intian tulevaisuus monsuunien varassa

Delhi. — Ulkomaisen avun turvin nälänhätää vastaan taistelevaa Intiaa uhkaa entistä suurempi katastrofi, elleivät monsuunisateet tänä vuonna tule odotusten mukaan. Jos monsuuni poikkeaa tavanomaisesta, saattavat miljoonat nyt toimeentulominimin rajoilla elävät ihmiset joutua kärsimään nälkää.

Reuterin Intian-kirjeenvaihtaja on viime päivinä matkustanut yli 1,000 km maan eri puolilla ja kaikkialla ihmiset viilkuilivat toivorikkaina taivaalle. Odottelijat kertoivat, että monsuunin on tultava oikeaan aikaan, kesäkuussa, ja sen jälkeen on oltava ajoittain sopivasti poutasäitä kolmen seuraavan kuukauden aikana, jotta sadosta tulisi hyvä. Ellei näin käy, voidaan jälleen odottaa katovuotta.

Monsuuniin liittyvät kaatosateet ja tulvat katkaisevat tavallisesti yhteydet moniin syrjäseutuihin pitkiksi ajoiksi, ja silloin niillä on ajoissa oltava tarpeelliset elintarvikkeet.

Suurissa osissa Intiaa sadevesi on ainoa kastelumenetelmä vuoden ainoan sadon saamiseksi. Viime vuonna sato jäi puoleen tai vieläkin vähem pään normaalista, ja katoalueet ovat nyt selviytyneet hallituksen hankkiman ulkomaisen elintarvikeavun turvin. Eräin paikoin selviydyttiin kuivuudesta kastelualtaiden vesivarastojen turvin, mutta nyt ei altaissa enä i ole vettä mahdollisen uuden kuivuuden varalle.

Aivotoiminta muuttuu avaruudessa

Los Angeles. — Ihmisaivot eivät toimi avaruuslennolla samoin kuin maanpinnalla, ilmoitti Kalifornian yliopiston tutkija tri Ross Adley Los Angelesissa. Hän on tutkinut avaruuslentäjä Frank Bormanin aivojen toimintaa Gemini 7:n lennon aikana ja verrannut tuloksia vastaaviin tutkimuksiin maanpinnalla.

Normaalioloissa Bormanin aivojen alfa-aallot ovat voimakkaampia kuin niiden theta-aallot. Avaruuslennon aikana alfa-aallot häipyvät miltei kokonaan ja theta-aallot vahvistuvat. Tri Adley pitää tätä aivojen suojakeinona outoa ympäristöä vastaan.

Bormanin unenrytmi muuttui myös erilaiseksi avaruuslennolla. Hänellä oli kolme peräkkäistä väsymyskautta, joita seurasi syvä uni, eikä hän aivoaaltojen osoittaman mukaan ilmeisesti nähnyt unta nukkuessaan.

Tri Adleyn tutkimus kesti ne 50 tuntia, jotka Borman kiersi maapalloa Gemini 7:ssä. Hänen mielestään tulisi vielä tutkia useita vuorokausia kestäneen avaruuslennon vaikutuksia aivoihin, jotta nähtäisiin, onko aivojen sopeutumisreaktio tällöin voimakkaampi.

Expon arkkitehti. Arkkitehti Lois Sherr on vastuussa Expo 67:n ulkoilma-peruspiirteistä; hänen tehtävänään on suunnitella ja sijoittaa näyttelyalueen varusteet. Hänen arkitehtijaostonsa varaa "jatkuvaisuuden langan siten, että koko näyttelyalueella on näköyhtenäisyys".

Valkoisten ylioppilaiden vastalause

Johannesburg. — Kolmisentuhatta ylioppilasta marssi hiljaisina Johannesburgin katujen halki viikko sitten torstaina vuosikausiin suurimassa hallituksen vastaisessa mielenosoituksessa.

Ylioppilaat kantoivat julisteita, joissa esitettiin vastalause Etelä-Afrikan kansallisen ylioppilasliiton puheenjohtajan 21-vuotiaan Ian Robertsonin erottamisesta. Tämä erotettiin viime keskiviikkona kommunismin kieltävän lain nojalla.

Kaupungintalon kohdalla ylioppilaat, joista suurin osa oli englanninkielisissä yliopistoissa opiskelevia, hajaantuivat rauhallisesti noudattaen johtajiensa kehotusta välttää välikohtauksia.

Ylioppilasliitto on kutsunut vieraakseen senaattori Robert Kennedyn Yhdysvalloista, ja tämän on määrä saapua Etelä Afrikkaan lähiviikkoina. Ylioppilasjärjestöt, oppositiossa olevat poliitikot ja maan sanomalehdistö ovat yhdistäneet Robertsonin erottamisen vapaamielisistä katsantokannoistaan tunnetun senaattori Kennedyn vierailuun. Etelä-Afrikan hallitus ei ole ilmoittanut ylioppilasliiton puheenjohtajan erottamisen ja häneen kohdistettujen muiden rajoitusmääräysten syytä.

Mielenosoituskulkueen edessä ajoi kolme kuorma-autollista kansallista ylioppilasliittoa vastustavia ylioppilaita. He heiluttivat julisteita, joissa luki "Vorster on toiminut oikein". Robertsonin erottamista koskevan määräyksen allekirjoitti oikeusministeri John Vorster.

Varikot täynnä Länsi-Saksassa

Washington. — Länsi-Saksa ei voi pysyä situomuksessaan ostaa Yhdysvalloista 1.350 miljoonan dollarin arvosta sotatarvikkeita vuoden 1967 kesäkuun loppuun mennessä, totesi Länsi-Saksan puolustusministeri Kai Uwe von Hassel Washingtonissa.

Yhdysvaltain puolustusministeri Robert McNamaran kanssa käymiensä pitkien neuvottelujen jälkeen von Hassel totesi Länsi-Saksan armeijan olevan nyt täydessä vahvuudessaan, kun siinä on 450, 000 miestä eli 12 divisioonaa ja riittävästi aseita.

Hän huomautti Bonnin hallituksen vuoteen 1965 pysyneen sitoumuksessaan, jonka mukaan sen vuotuisten asehankintojen Yhdysvalloista tulisi nousta 675 milj. dollariin.

Von Hassel ei ilmoittanut, missä määrin Länsi-Saksa halusi supistaa asehankintojaan vuoden 1967 kesäkuun loppuun saakka, mutta asioista perillä olevista piireistä Washingtonissa vihjaistiin, että Bonnin hallitus toivoisi 1.350 milj. dollarin kokonaissummasta poistettavan 600 milj. dollaria.

Puolustusministeri totesi, että auttaakseen USA:ta maksutasevaikeuksiensa selvittämisessä Bonnin hallitus harkitsee amerikkalaisten suihkukuljetuskoneiden ostoa etukäteismaksulla, vaikka varsinaisia tilauksia ei vielä tehdä.

Sotahullu senaattori

Washington. — Demokraattiseen puolueeseen kuuluva senaattori Henry Jackson, jolla on läheiset suhteet sekä Valkoiseen taloon että Pentagoniin vaati viime viikolla Vietnamissa olevien amerikkalaisten sotilaiden lukumäärän kaksinkertaistamista, jolloin heitä olisi siellä puoli miljoonaa. Hän kehotti myös pommittamaan Haiphongin satamaa sekä Vietnamin demokraattisessa tasavallassa sijaitsevia öljysäiliöitä ja voimalaitoksia.

Jalmar Lehto on kuollut

Port Aathur. — Täällä hyvin tunnettu kansalaisemme Jalmar (Jallu) Lehto, ummisti Port Arthurin sairaalassa silmänsä ikiuneen. Hän oli kuollessaan 79 vuoden ikäinen.

Metsämiehenä, ammattiyhdistysliikkeen jäsenenä ja kansallisen kulttuuritoiminnan ystävänä tunnettu Lehto toimi monta vuotta Vapauden ja Liekin tilausten hankkijana.

Websters Cornersissa piknikki kesäk. 5 pnä

Vancouver. — Ensimmäiset tämän kesän piknikit järjestetään Sampolassa, Websters Cornerissa sunnuntaina kesäk. 5 pnä. Siellä on seurapelejä, hyvä ohjelma ja lopuksi tanssia haitarin säestyksellä. Ruokaa tarjoillaan 12 jälkeen koko iltapäivän. Sauna on myös kuumana. Bussi lähtee Clinton haalilta kello 11 ap. Tervetuloa viettämään hauska iltapäivä ystävien ja tuttavain seurassa. Juhlan järjestää CSJ:n Vancouverin os. M. R.

Tyttö pelastui

Moskova. — Muuan italialainen radioharrastelija, Rooman ja Moskovan puhelinkeskuksenhoitaja, neuvostoliittolaisia lääkäreitä ja englantilainen matkustajakone osallistui äskettäin vaiheikkaaseen hengenpelastusoperatioon, jonka kohteena oli sairas argentiinalainen tyttö, tiedeitti Izvestija viime viikolla.

Kilpajuoksu kuoleman kanssa alkoi, kun Gianetti-niminen italialainen radioamatööri vastaanotti Bresciassa Buenos Airesin sairaalan lääkärien viestin, jossa pyydettiin ainoastaan Neuvostoliitosta saatavaa sarkalisiini-nimistä lääkettä. Lääkärit sanoivat tarvitsevansa lääkettä heti eräälle tytölle, joka oli ollut leikkauksessa.

Gianetti soitti heti kansainvälisten puhelujen keskukseen, josta otettiin yhteys Moskovaan. Moskovan keskus yhdisti puhelun tunnetulle lääkärille.

Seuraavana päivänä kuljetti englantilainen matkustajakone lääkkeen Lontooseen, josta se toimitettiin edelleen Etelä-Amerikkaan menevään koneeseen.

Myöhemmin Gianetti välitti argentiinalaisen tytön vanhempien kiitokset Moskovaan.

Joki tulessa

Rio de Janeiro. — Viisi ihmistä sai surmansa ja seitsemän loukkaantui vaikeasti jokeen virranneen öljyn syttyttyä palamaan Rion ja elo Horizonten välisen öljyjohdon varrella Brasiliassa.

Öljyä pääsi jokeen uudesta johdosta vähän sen jälkeen kun presidentti Castello Branco avasi johdon virallisesti Palo jatkui koko yön ja se saatiin sammutetuksi vasta keskiviikkoaamuna.

Länsi-Saksan maksutase ei tasapainoitu 1966

Länsi-Saksalla on hyvin vähän mahdollisuuksia saada kansainvälinen maksutaseensa tasapainoon kuluvana vuonna, ilmenee Länsi Saksan keskuspankin äsken julkaisemasta kuluvan vuoden ensimmäisen neljänneksen raportista. Tämä johtuu kauppataseen ylijäämän supistumisesta noin neljänneksellä, "näkymättömien" tulojen vajauksen paisumisesta sekä pitkäaikaisen pääomaliikkeen jyrkästä supistumisesta.

Kuluvan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä kauppataseen ylijäämä on supistunut neljänneksellä eli 245 miljoonalla D-markalla. "Näkymättömät" tulot osoittavat viime vuonna vajausta vain 2 miljoonaa D-markkaa ja tänä vuonna peräti 348 miljoonaa D-markkaa. Viime vuonna pitkäaikainen pääomaliike osoitti ylijäämää 228 miljoonaa D-markkaa, mutta tänä vuonna vain 57 miljoonaa D-markkaa.

Länsisaksan suurimman yksityispankin, Duetsche Bankin johtaja H. J. Abs on varoittanut varsinkin lyhytaikaisesta velkaantumisesta. Nykyisellä tilanteella on pahaenteisiä yhtäläisyyksiä tilanteelle ennen vuoden 1931 tapahtunutta suurta romahdusta, varoittaa Abs.

Länsi Saksan valuuttavaranto on nyt 28,5 miljardia D-markkaa, mikä on alhaisin yli 10 vuoteen.

Intia ja ydinvapaa vyöhyke

Delhi. — Intia kannattaa periaatteessa ydinaseettoman vyöhykkeen perustamista Kaakkois-Aasiaan, sanoi ulkoministeri Swaran Singh Intian parlamentissa Delhissä

Ehdotus olisi kuitenkin jonkin verran epärealistinen, jos Kiina jatkaa ydinaseiden kehittämistä, ja toistaiseksi ei ole ilmennyt merkkejä Kiinan halusta yhteistyöhön, hän lisäsi.

Monenkeskiset sopimukset suovat parhaan suojan ydinaseettomille valtioille. Mikä tahansa kahdenkeskinen takaus on vain toinen nimi puolustusliitolle, sanoi Singh edustajain huoneessa.

Intia valmistaa oman ydinaseen?

Delhi. — Intia varoitti ydinvaltoja viime viikolla, että ydinaseita omistamattomien maiden täytyy ryhtyä valmistamaan omia ydinpommeja, elleivät ne saa takeita ydinuhkaa tai painostusta vastaan.

Ulkoministeri Sardar Swaran Singh sanoi parlamentille, ettei näiden maiden pitäisi joutua kärsimään vain sen vuoksi, että ne kieltäytyvät ydinaseista.

Parlamentin ylähuoneessa pitämässään puheessa ulkoministeri viittasi Kiinan uusimpaan ydinkokeeseen ja totesi Intian hallituksen olevan edelleen sitä mieltä, että Intian ja koko maailman turvallisuus voidaan taata paremmin tukemalla aseidenriisuntaantehtäviä ponnisteluja kuin perustamalla kansallisia ydinvoimia.

Kauneimmat

MUISTOJEN KUKAT

pitkäaikaisen lehtiemme asiamiehen

JALMAR LEHDON

(Port Arthur, Ont.)

MUISTOLLE

Hänen työtään ja muistoaan kunnioittaen,

Vapaus Publishing Company Limited

SUDBURY ONTARIO

20 maan maatalouskoneita näytteillä Moskovassa

Moskova. — Kansainvälisen maatalouskonetekniikon näyttelyn juhlalliset avajaiset olivat viime viikolla Moskovassa. Näyttelyalueen keskustorilla liehuivat näyttelyn vaalean sininen lippu sekä 20 osanottajamaan valtionliput. Tällä aukiolla tapahtuivat myös näyttelyn juhlalliset avajaiset, joihin osallistui runsaslukuinen joukko osanottajamaiden hallitusvaltuuskuntien jäseniä, diplomaattikuntaa, liikemiehiä, neuvostoliittolaisia alan asiantuntijoita ja sanomalehtimiehiä.

— Ei ole epäilystäkään siitä, ettei neuvostoliittolaiset maatalouden ja teollisuuden asiantuntijat löytäisi näyttelystä paljonkin arvokasta, hyödyllistä ja opettavaa, korosti Kiril Mazurov, Neuvostoliiton ministerineuvoston ensimmäinen varapuheenjohtaja, joka avajaispuheessaan totesi näyttelyyn osallistuvan yli 700 yritystä, toiminimeä ja järjestöä.

Varapääministeri Mazurov sanoi olevansa varma siitä, että myös näyttelyn ulkomaiset osanottajat mielenkiinnolla tutustuvat Neuvostoliiton maatalouskonerakennuksen saavutuksiin, tuottaahan Neuvostoliitto miltei kaiken välttämättömän monimutkaisia maanviljelyskoneita myöten.

Mazurov tähdensi, että NKPn 23. edustajakokous totesi maataloustuotteiden tuotamon kasvaneen merkittävästi. — Edessämme on suuria ja monimutkaisia kysymyksiä. Näiden ongelmien ratkaisun neuvostohallitus näkee maatalouden johdonmukaisessa tehostamisessa tuotannon koneistamisen, sähköistämisen ja kemiallistamisen pohjalla.

Uuden viisivuotissuunnitelman mukaan aiotaan tuottaa yhtä paljon traktoreita ja maatalouskoneita kuin niitä on tuotettu edellisten kymmenen vuoden aikana. Siksi olemme kiinnostuneita tieteellisteknisten ja kaupallisten yhteyksien jatkuvaan kehittämiseen näyttelyn ulkomaisten osanottajien kanssa.

Kansainvälisten taloudellisten suhteiden kehittämisessä ja liikesuhteiden laajentamisessa me näemme erään rauhan ja edistyksen tärkeistä tekijöistä, ja me haluamme vilpittömästi että tämä näyttely olisi panoksena kansainvälisen yhteistyön jatkuvassa kehittämisessä, sanoi Mazurov.

Viisitoista suomalaista toiminimeä osallistuu Moskovan kansainväliseen maatalousnäyttelyyn. Suomen osasto käsittää yli 1,000 neliötä ulkonäyttelytilaa ja 600 neliötä sisätiloja, kertoi johtaja Heikki Paalanen Suomen Messuista. Näytteillä on mm. maatalouskoneita, traktoreita, maatalouskemikaleja, pakkauksia ja erikoispapereita pumppuja sekä öljylämmittimiä.

Japanin tiedemiehet kemiallista sotaa vastaan

Tokio. — Noin 1,400 maatalouden alalla työskentelevää japanilaista tiedemiestä on allekirjoittanut kirjelmän jossa vastustetaan Yhdysvaltain harrastamaa myrkkykaasujen, kemiallisten aineitten ja napalmin käyttöä Vietnamin sodassa. Kirjeen allekirjoittajien joukossa on mm. useita Tokion korkeakoulujen professoreita. Kemiallisten aineitten käyttö tässä sodassa ei uhkaa ainoastaan paikallisen väestön terveyttä ja elämää, vaan uhkaa myös tuhota pitkäksi aikaa kaiken kasvillisuuden, todetaan kirjeessä, joka lähiaikoina lähetetään presidentti Johnsonille. Vastalausekirjelmästä toimitetaan jäljennöksiä monien maiden tiedeakatemioille ja tieteellisille järjestöille.

Inflaatio laukkaa Saigonin kaduilla

Hanoi. — "Inflaatio kasvaa jatkuvasti. Rahan reaaliarvo on laskenut yli puolella. Kärjistyvästä finanssikriisistä johtuen käy elämä yhä vaikeammaksi". Nämä kaunopuheiset tunnustukset ovat Saigonin pankin nykyisen johtajan Ngujen Syan Oanin, joka vielä äskettäin oli varapääministerinä Etelä-Vietnamin nukkehallituksessa. Saigonilaisen sanomalehden Than Tyngin mukaan saigonilaiset emissiopankit päästivät liikkelle seteleitä 47 miljardin piasterin arvosta viime vuoden loppuun mennessä. Viime tammikuussa Etelä-Vietnamissa liikkeellä olevien setelien summa nousi yli 55 miljardin piasterin. Tämä on viisikertaa enemmän kuin Ngo Dia Diemin hallitessa.

Inflaation seurauksena ovat hinnat nousseet kaksinkertaisesti. Saigonin toreilla vaihtelevat elintarvikkeiden hinnat miltei joka päivä. Viime vuoden aikana on ensiluokkaisen riisin, sianlihan, naudanlihan ja munien hinta noussut lähes kaksinkertaiseksi. Kalan, suolan, palkokasvien ja maidon hinnat ovat myös nousseet huomattavasti. Polttopuun hinnat on noussut kolminkertaiseksi.

Hintojen noususta huolimatta ovat useiden alojen työläisten ja toimihenkilöiden palkat pysyneet entisellä tasolla. Saigonissa ilmestyvä sanomalehti Tin Shom ilmoittaa, että lisätuloja hankkiakseen joutuvat monet saigonilaiset pikkuvirkamiehet kuljettamaan polkupyörärikshoja iltaisin. Saigonilaisten panttilainaamojen ja osto-ja myyntiliikkeiden hyllyt notkuvat panttitavaroita, joista saaduilla rahoilla on ostettu elintarvikkeita.

Australian labour vastustaa sotaa

Sydney. — Australian labour-puolue tulee, mikäli se saavuttaa voiton ensi marraskuun vaaleissa, "USAn kanssa käytyjen neuvottelujen jälkeen poistamaan Vietnamista kaikki australialaiset joukko-osastot". Ilmoitus sisältyy äskettäin julkaistuun puolueen vaaliohjelmaan.

Ohjelmassa sanotaan edelleen labour-puolueen olevan sitä mieltä, että USA:n olisi lopetettava Pohjois-Vietnamin pommitukset.

Australian hallituksen on tehtävä aloite tulen lopettamiseksi Vietnamissa ja vaadittava kansallisen vapautusrintaman tunnustamista neuvottelukumppaniksi, sanotaan ohjelmassa edelleen. Siinä tähdennetään, että Australian hallituksen on toimittava Geneven sopimusten hengessä ja vaadittava kaikkien ulkomaalaisten sotavoimien poistamista Vietnamista.

Omnibus-kirjojen kolme suurteosta

MAUPASSANTIN PARHAAT

306 SIVUA - HINTA SID. $4.50

Maupassantin parhaat sisältää kaksikymmentäkaksi novellia, jotka kuuluvat mestarin parhaimmistoon: Huviretki, ystävykset, seikkailu Pariisissa, pelkuri, neiti Fifi, Marroca, hullu, palvelustytön tarina, merkki, pierrot, kevät, rouva Parise, Rosalie Prudent, tuo sikamainen Marin, Martinin tyttö, anteeksianto, Simonin isä, ovi, kunniamerkki, vuokraemäntä, Andren vaiva, halko, sijainen; kärpänen, rouva Hussonin ruusupoika, isä Amable, satama ja sateenvarjo.

AIKAMME MESTARIKERTOJIA

318 SIVUA - HINTA SID. $4.50

Ruotsin Akatemian vuosittain jakamasta Nobelin kirjallisuuspalkinnosta on muodostunut eräänlainen kirjallisuuden korkein mittapuu. Valitsijoiden tehtävä on epäilemättä vaikea ja epäkiitollinen. Niiden runsaan kuuden vuosikymmenen aikana, jolloin tätä tunnustuspalkintoa on jaettu, onkin syystä tai toisesta useita aikamme merkittäviä kirjailijoita unohdettu tai jätetty syrjään. Tähän Omnibus-sarjaan on valittu kaksikymmentä mestarikertojaa, joiden kirjallinen elämäntyö — varmasti paremmin kuin monien palkittujen — olisi tämän tunnustuksen ansainnut. Kirjailijat esiintyvät valikoimassa kuolinvuotensa mukaisessa järjestyksessä: Zola, Tsehov, Tolstoi, Twain, Strinberg, James, Proust, Mansfield, Conrad, Kafka, Lawrence, Gorki, Joyce, Woolf, Musil, Dreiser, Andersen-Nexö, Brecht, Kazantzakin ja Blixen.

KAIKKIEN AIKOJEN RAKKAUS

322 SIVUA - HINTA SID. $4.50

on perin epäsovinnainen rakkauskertomusten valikoima. Sen kirjoittajat ovat tutkineet rakkauden arvoitusta eri aikoina ja erilaisissa elämänympäristöissä. Kirjoittajien joukossa on sellaisia rakkauden mestarikuvaajia kuin Guy de Maupassant, Colette, Anton Tschov, D. H. Lawrence, Thomas Mann, Wolfgang Borchert, Halldor Laxnes ja Mika Waltari. Tässä valikoimassa avautuu vivahteikkaita näkymiä rakkauden aina uuteen ja elävään maailmaan.

Tilatkaa osoitteella:

Vapaus Publishing Co. Limited

100 Elm St. West P. O. Box 69, Sudbury, Ont.

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Vapaus-kustannusyhtiön johtokunnan kokous tiistaina, toukokuun 24 pnä klo 7.30 illalla liikkeen konttorissa.

Työnpuiston mainio sauna on avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1—11 ip.

CSJ:n Sudburyn osaston johtokunnan kokous Finnis haalilla torstaina, toukokuun 26 pnä. kello 7 ill.

Kuoron harjoituksia ei ole huomenna, toukokuun 25 pnä — R.

Auto iski puuhun; kaksi nuorta tyttöä kuoli

Frood Roadilla perjantai-iltana tapahtuneessa auto-onnettomuudessa kuoli kaksi teini-ikäistä tyttöä ja kaksi nuorta poikaa loukkaantui vakavasti.

Myöhään illalla tapahtuneessa onnettomuudessa kuolivat 14-vuotias June Reid, 493 Montague Ave. ja 15-vuotias Bernice Armstrong, 529 Montague Ave.

Vakavasti loukkaantuneena on sairaalassa autoa ajanut 18-vuotias Kenneth Rose, 273 Frood Road ja 18-vuotias Nick Duboski Espanolasta.

Poliisin kertoman mukaan auto pääsi eräässä mutkassa pois ajurinsa kontrollista, syöksyi tiepuoleen ja iski päin puuta.

"Cash & Carry" hinnoilla

KAIKKI RAKENNUS- JA PUTKITUSTARPEET

tai vajaksi helpoilla vähittäismaksuilla ja ilmaisella tuontipalvelulla. VANEERIA, LAUTAA, OVIA YM. Uutta ja käytettyä tavaraa. Pesuammeita, toilletteja, sinkkejä, putkea ym.

ERIKOISUUKSIA

¼" KUUSIVANEERIA 4'x8' ... 3.55

⅛" "MASONITE" 4'x8' ... 1.49

Greenspoon Bros. LIMITED

214 Notre Dame 674-4259 Sudbury

KAIKENLAISTA PUUTAVARAA ja RAKENNUS-TARPEITA

SÄHKÖ- ja PUTKITUS-TARPEITA - MAALIA kohtuullisiin hinnoin

RICHARD LAKE LUMBER & Builders Supply Ltd.

PUH. 673-8487

Maantie 69 etelään

Richard Lake

Posti: Site 8, R. R. 3, Sudbury

Murtomaajuoksukilpailut sunnuntaina Wanupissa

Niin kuin Alerts-Visan kilpailukutsussa on mainittu, järjestetään seurojemme murtomaajuoksukilpailut ensi sunnuntaina Wanupin urheilukentällä, joten juoksuratana käytetään osaa hiihtoradastamme. Kilpailut alkavat kello 11 ap.

Nämä kilpailut ovat avoimet kaikille ja toivomme, että osanotto niihin olisi mahdollisimman monilukuinen koska ne ovat harjoituskilpailut, mistä saamme parhainta pohjakuntoa kesän kilpailuille. Matkakaan ei ole liian pitkä, noin kolme kilometriä. Maasto on mitä parhainta tähän tarkoitukseen.

Niin kuin hyviin tapoihin kuuluu, yleisöä saisi myös olla aivan rajaton määrä kilpailupaikalla. Kahvia on saatavana.

Ollaanpa siellä kentän reunassa hyvissä ajoin ennen yhtätoista ja annetaan hyvä alku kesän kilpailukaudelle. — U.K.

Joutuivat sairaalaan

Tunnettu voimistelu- ja urheiluveteraani Kalle Honkanen Beaver Lakelta on hoidettavana Sudburyn General sairaalassa. Hän voi ottaa vastaan vieraita. Evert Mäenpää Worthingtonista joutui uudelleen sairaalaan vaikean niveleuman vuoksi. Hän on hoidettavana Sudburyn Memorial sairaalassa huoneessa 507. Käykääpä poikia tervehtimässä. Toivomme heille molemmille pikaista tervehtymistä. — N.

Vesistöjen puhtaus huomion kohteeksi

Sudburyn alueen terveystarkastaja James Sandul on tiedoittanut, että Sudburyn seudun järvien ja jokien vesien likaamisvastainen toiminta aloitetaan heti kun sitä varten saadaan otetuksi tarvittava työvoimamäärä.

Terveystarkastajan apulaiset R. Koski ja E. Fleming tekevät tarpeellisia toimintasuunnitelmia ja mr. Sandul on saanut asianomaiset valtuudet tarvittavien työntekijäin palkkaamiseksi. Viime vuonna suoritettiin veden puhtaustarkkailua 33:ssa järvessä, 7:ssä joessa ja 6:ssa purossa.

1,000 ihmisen joukkohauta löydetty Puolassa

Varsova. — Szestohowissa lähellä Katowiczea löydettiin hiljattain kaivutöiden aikana noin tuhannen juutalaisen joukkohauta. Juutalaiset oli ammuttu vuonna 1943 natsien toimesta. Löytö on erittäin raskauttava varsinkin prof. Paul Degengradtille, joka toimi niihin aikoihin Szestohowin poliisipäällikkönä ja jota vastaan on Luneburgissa parhaillaan vireillä oikeusjuttu. Häntä syytetään nimittäin kaupungin juutalaisghetton asukkaiden joukkomurhista.

Suomalainen autokorjaamo

D. G. MOTORS

PAUL LUOMA

Erikoistunut automaattisiin vaihteisiin

Yleistä autokorjausta

KAIKKI TYÖ TAATAAN

KOHTUULLISET TAKSAT

Puhelin 674-0988, kotiin 694-4387

387 Bessie Street, Sudbury, Ont.

Hätätilalaki voimaan merimieslakon johdosta

Lontoo. — Noin 65,000 merimiehen lakon jatkuessa toista viikkoa Britanniassa julistettiin maanantaina voimaan poikkeustila. Kuningattaren allekirjoittaman hätätilajulistuksen luki alahuoneen istunnossa puhemies, tri Horace King.

Pääministeri Harold Wilson sanoi, että hallitus on jo käyttänyt joitakin niitä valtuuksia, mitkä hallitus sai tämän hätätilajulistuksen perusteella.

Tämä hätätilajulistus annettiin sen jälkeen kun laivojen omistajien ja merimiesten edustajain välisissä neuvotteluissa, mihin osallistui myös työministeri Ray Gunter, ilmeni taipumattomuutta kummallakin puolen. Merimiesten unionin (National Union of Seamen) pääsihteeri William Hogarth sanoi, että union jäsenten päättäväisyys on lujittunut. Miehet eivät halua lähteä merelle ennenkuin heidän työaikansa lyhennetään 44:ään tuntiin viikossa. Nykyään merimiesten työviikko on 56 tuntia.

Nyt annettu julistus oikeuttaa hallituksen "kontrolloimaan" satama- ja sisämaaliikennettä. Hallituksella on myös oikeus määritellä kattorajoja tavarain hinnoille.

Mr. Wilson sanoo, että hätätilalain valtuuksia ei käytetä ennen kuin niiden käyttö tulee tarpeelliseksi. Huolimatta siitä mitä tapahtuu hän selittää, hallitus aikoo "järjestää voimakkaan, itsenäisen" tutkimuksen merimiesten työolosuhteista.

Antonia Maidanan elämä on vaarassa

Äskettäin saapui tieto, että Paraguayn kommunistisen puolueen johtoon kuuluvan Antonio Maidanan terveys on murtunut vankilan epäinhimillisissä oloissa. Hyvin heikkona on vankilassa myös toinen puolueen työntekijä, näkönsä melkein täysin menettänyt Alfredo Alcorta. Julio Rohas sairastaa keuhkotuberkuloosia.

Asuncionista saapuneet henkilöt ovat kertoneet huolestuneina, että viime viikolla Antonio Maidana ei enää pystynyt nousemaan laverilta. Hän on samassa sellissä 14 muun poliittisen vangin kanssa. Kun Asuncionin työläiskaupunginosassa saatiin tietää vankilassa viruvien kommunistien terveyden huonontuneen, päätti ryhmä lääkäreitä toimittaa penisilliiniä ja muita lääkkeitä vankilaan. Se lääkäreistä, joka tuli luovuttamaan lääkkeet poliittisille vangeille, joutui Paraguayn apulaispoliisipäällikön Alberto Planasin luo selvittämään asiaa. Lääkäri pyysi toimittamaan lääkkeet Antonio Maidanalle ja hänen tovereilleen. "Emme toimita lääkkeitä, vaikka poliittiset vangit olisivat kuolemaisillaan", ilmoitti Planas kyynisesti. Lääkäri pyysi päästä tapaamaan Paraguayn poliisipäällikköä, eversti Duarta Veraa. Tämä ei kuitenkaan uskaltanut itse ratkaista asiaa, vaan kääntyi FBIn edustajan ja USAn suurlähetystön puoleen, koska nämä yleensä ovat kiinnostuneita Paraguayn poliisin toiminnasta. Duarta Vera sai kehoituksen takavarikoida lääkkeet.

Kun Henry Winston oli Indianan osavaltion vankilassa, emme hänellekään antaneet lääkkeitä, eivät kommunistit tarvitse lääkärin apua, sanoi USAn suurlähetystön edustaja.

Mutta lääkäri, jolle oli uskottu lääkkeiden luovuttaminen poliittisille vangeille palasi itsepäisenä poliisilaitokselle ja pyysi päästä vankien selliin. Häntä pahoinpideltiin siellä ja hyvin heikossa kunnossa hänet tuotiin sairaalaan. Tieto pahoinpitelystä nostatti pääkaupungin asukkaissa voimakkaan suuttumuksen.

Planktonista karjanrehua

Kuuluisa englantilainen hydrobiologi prof. Alister Hardy suosittelee siipikarjan ja kotieläinten rehuksi napa-alueiden merissä esiintyvää eläinplanktonia, joka on suurimpien valaidenkin ravintona. Jos pystyisimme ottamaan planktonia talteen, niin saisimme merestä eläinvalkuaista pienimmin mahdollisin kustannuksin. Plankton on erittäin ravintorikasta, sen osoittaa valaiden ennätyksellinen suuri kasvunopeus.

Neuvostoliiton merikalatalouden ja oceanografian tutkimuslaitoksen vanhempi tiedemies Mihail Ivashin kommentoi esitettyä ajatusta Sovetskaja Rossija-lehdessä ja kirjoittaa:

— Lännen johtaviin hydrobiologeihin kuuluvan professori Alister Hardyn ehdotus on sangen kiintoisa. Tiedetäänhän että valtameri on mannermaata huomattavasti rikkaampi ravintovaroineen. Valtavankokoiset nisäkkäät sinivalaat kasvavat 35 metrin pituisiksi ja painavat yli 150 tonnia. Tutkimukset osoittavat, että suuri pyyntikelpoinen valas syö vähintään 500 tonnia planktonia yhden sesongin aikana. Saattaa kuvitella, mitkä suunnattomat määrät äyriäiseläimiä asustaa valtamerissä, kun ne ovat satojen tuhansien valaiden, miljoonien hylkeiden ja Etelämantereen lintujen pääasiallisena ravintona, ja siitä huolimatta suurin osa niistä jää käyttämättä. Eräät tiedemiehet arvioivat planktonin painoksi Etelämantereen vesillä 12—14 miljardia tonnia. On varmaa, että jo suhteellisen pian uivat tehtaat muokkaavat planktonia välittömästi valkuaistuotteiksi. Tiedemiesten, laivanrakentajien ja pyyntiasiain tuntijain tehtävänä on saattaa nämä merien rikkaudet palvelemaan ihmistä.

"Minä haluan Vietnamissa toimintaa . . . Helkkari soikoon, kun minä olen sodassa, minä OLEN sodassa."

KAUHISTUTTAVAA JA EPÄINHIMILLISTÄ

"Pidän vastenmielisenä jopa ajatusta, että jokin valtio suunnittelisi käyttävänsä ihmiskuntaa vastaan noita kauhistuttavia ja epäinhimillisiä aseita", sanoi USAn presidentti Franklin Roosevelt vuonna 1943, jolloin pelättiin Hitlerin ryhtyvän käyttämään myrkkyaseita.

Mutta tänä päivänä amerikkalaiset katsovat voivansa tehdä jopa sen, mihin natsit eivät rohjenneet ryhtyä. Punaisen Ristin antamien tietojen mukaan Etelä-Vietnamin 45 maakunnasta 26:n alueella on käytetty (ensimmäisen kerran ensimmäisen maailmansodan jälkeen) myrkkyaseita. Useita tuhansia ihmisiä on kuollut myrkyn aiheuttamiin seurauksiin. Neuvostoliittolainen kemisti, akateemikko K. Andrianov esitti neuvostoihmisten tunteet nimittäessään tekoa "laskelmoiduksi ja mitä kyynillisimmäksi rikokseksi". Eikä tämä ole ainoa rikos.

Äskettäin amerikkalainen lehtimies Erik Norden kokosi yhteen tietoja amerikkalaisten niistä Etelä-Vietnamissa suorittamista rikoksista, joita on vuotanut ankarasta sensuurista huolimatta maailman lehdistöön. Lisäksi Norden keräsi näitä tietoja sellaisista sanoma- ja aikakauslehdistä, jotka suinkaan eivät sympatisoi kommunismia. Näistä lehdistä mainittakoon News-Week, New York Times ja New York Herald Tribune.

Amerikkalaisen rikokset Vietnamissa ovat verta hyytävää luettavaa. He ovat syyllistyneet seuraaviin rikoksiin: vankien ja siviiliväestön, mm. naisten ja lapsien kidutuksiin,

— siviilikohteiden järjestelmälliseen pommittamiseen sirpale- ja napalmpommeilla,

— myrkkyaineiden käyttöön,

— vankien surmaamiseen,

— uusien aseiden kokeiluihin väestöä kohtaan.

Presidentti Roosevelt sanoi inhoavansa tällaisia keinoja. Jokainen näistä rikoksista on ristiriidassa Geneven sopimuksen kanssa. Eikä tässä vielä kaikki. Vertasin Nordenin keräämiä tietoja asiakirjoihin, joita neuvostoliittolainen historioitsija A. Poltorak esittää "Nürnbergin epilogi" nimisessä kirjassaan. Samankaltaisuus on hätkähdyttävää.

Seuraavassa eräitä Nordenin mainitsemia seikkoja.

NEW YORK TRIBUNE mm. kirjoitti: Amerikkalaisten toisena menetelmänä vankeja kuulusteltaessa on, että yhdeltä vangilta toisten nähden kiskotaan kynnet, silvotaan sormet ja sukupuolielimet, jotta pakotettaisiin hänet puhumaan . . . Eräässäkin amerikkalaisessa virastossa säilytetään spriiliuoksessa vietnamilaiselta kansanrintaman sotilaalta irtirevittyä korvaa . . .

ASSOCIATED PRESS kertoi uutisessaan: "Amerikkalaiset käyttävät kuulusteluissa sähkövirtaa, mm. johtavat sähkövirran vietnamilaisten naisten rintoihin. Tulos on mitä kauhistuttavin, kipu suoraan sanoin kuvaamaton."

COLUMBIA BROADCASTING SYSTEM kirjoitti: "Piiritettyään erään kylän amerikkalaisen merijalkaväen osasto avasi tulen rakettiaseesta, mikä jälkeen he saapuivat kylään ja aloittivat rakennuksien tuhoamisen, polttivat ne tyystin kranaatinheittimillä.

Amerikkalaisten lehtimiesten uutisissa kerrotaan yleensä pommitusten uhrien olevan Vietkong-sissejä. Mutta itse asiassa pommituksissa kuolee eniten tavallisia vietnamilaisia, erään arvion mukaan Quang Ngain pommituksessa kuoli 500 siviilihenkilöä. Amerikkalaiset vakuuttavat, että kyseessä ovat Vietkongin sotilaat. Mutta lääkärin apua tulevat hakemaan tavalliset ihmiet, joilla on valkoisen fosforin ja napalmpommien aiheuttamia vaikeita palohaavoja, kirjoitti New York Times.

— Jumalan edessä uskallan sanoa, että täällä on pahempaa kuin helvetissä, kirjoitti äidilleen amerikkalainen korpraali Ronny Wilson.

Mainitut tapaukset eivät ole satunnaisia, vaan amerikkalaisten hyökkääjien johdonmukaista toimintaa Vietnamissa. Yritetäänkö näillä menetelmille pelästyttää Vietnamin kansaa? Tuskin, sillä historia on osoittanut, ettei hyökkääjä koskaan kykene alistamaan vapautensa ja itsenäisyytensä puolesta taistelevaa kansaa.

Amerikkalaisten ainuttakaan rikosta Vietnamissa ei pidä koskaan unohtaa, näitä rikoksia ei voida koskaan antaa anteeksi.

— Nikolai Jefimov.

Laiskan konekirjoittajan suuri unelma

Laiskan konekirjoittajan unelma, kone, joka kirjoitta pelkän sanelun voimalla saattaa muuttua todellisuudeksi, jos japanilaiset tiedemiehet onnistuvat kehittämään keksimänsä laitteen yleiseen käyttöön sopivaksi.

Puhekirjoituskone on automatisoidun maailmamme uusin saavutus. Se muuttaa mikrofoniin puhutun äänen kirjoitetuksi sanaksi.

Samanaikaisesti kun joukko tiedemiehiä työskentelee tämän keksinnön parissa, toinen tutkijaryhmä kokeilee laitetta, joka tekee radiokuuluttajat tarpeettomiksi. Se muuttaa kirjoituksen ääneksi.

Kioton yliopiston sähköinsinööriosaston johtaja professori Toshi-Juki Sakai uskoo, että puhekirjoituskone voidaan ottaa käyttöön seitsemä tai kahdeksan vuoden kuluttua. Tämä laite on itse asiassa eräänlainen laskukone toimii nopeammin kuin tavallinen kirjoituskone, eikä siinä tarvita käsiä. Konekirjoittaja voi istua nojatuolissa ja sanella mikrofoniin, kone hoitaa lopun. Huomattava etu uudessa keksinnössä on se, että tekstistä tulee ehdottomasti virheetöntä niin kauan kuin sanelija puhuu selvästi ja hiukan tavallista nopeammin.

Professori Sakai mainitsi edelleen, että konetta voidaan soveltaa myös puhelimissa: se valitsee numeron sanelun mukaan. Mukailtua tyyppiä voidaan tietysti käyttää kassakoneena. Puhelimeen puhutut sanat voidaan myös saada ulos valmiina tekstinä.

Japani ei ole ainoa maa, jossa kokeillaan tämäntapaista laitetta. Professori Sakai mainitsi, että puhekirjoituskonetta valmistellaan parhaillaan myös Yhdysvalloissa, Ruotsissa, Englannissa, Sveitsissä ja Neuvostoliitossa.

Toinen kuolemantapaus Houstonissa

Houston. — Toinen sydänpotilas, jonka rintaan sijoitettiin osittain toimiva keinosydän, kuoli viikon vaihteessa lääkärien lausunnon mukaan kontrolloimattoman veranvuodon johdosta rinnassa.

Maanjäristyksen tuhoa

Bukavu, Kongo. — Pohjoisesta Kivu-maakunnasta maanantaina saapuneet matkustajat ovat kertoneet, että mainitulla alueella on maanjäristys surmannut yli 90 ihmistä.

Kongon uutistoimiston tiedonannon mukaan maanjäristys tuhosi yli 900 ihmisasuntoa.

N-LIITON VASTAUS L-SAKSAN NOOTTIIN

Moskova. — Neuvostoliitto ehdotti keskiviikkona, että pidettäisiin Euroopan valtojen konferenssi, missä keskusteliaan kahteen osaan jaetun Saksan ongelmasta.

Samalla kertaa Neuvostoliitto ehdottaa sekä Varsovan sopimuksen että NATO-liiton purkamista.

Nämä ehdotukset esitettiin Neuvostoliiton vastauksessa 12 kohtaa käsittävään ohjelmaan, minkä Länsi-Saksa antoi nootin muodossa muiden maiden hallituksille maaliskuun 25 pnä.

Samalla kertaa Neuvostoliitto teki kyseenalaiseksi Länsi-Saksan rehellisyyden Euroopan turvallisuuskysymyksessä ja ilmaisi käsityskannan, että Itä-Saksa on hyväksyttävä osapuoleksi Euroopan lopullista rauhansopimusta tehtäessä.

Neuvostoliiton vastineessa esitetään myös, että kotiutetaan kaikki maan rajojen ulkopuolella olevat asevoimat ja että allekirjoitetaan viivyttelemättä sopimus ydinaseistuksen levittämisen ehkäisemiseksi. Siihen sopimukseen tulisi myös liittää kohta, jonka mukaan kielletään ydinaseitten käyttö sellaisia maita vastaan, joilla ei ydinaseita ole.

Neuvostoliitto vaatii myös, että molemmat Saksat antaisivat lupauksen, jotta ne eivät tule käyttämään ydinaseita. Lisäksi ehdotetaan muodostettavaksi Keski-Eurooppaan ydinaseista vapaa alue.

Hyljätessään Länsi-Saksan "rauhanhyökkäykseksi" leimaamansa nootin, Neuvostoliitto sanoo:

"Tarkoittavatko nämä Länsi-Saksan hallituksen julistukset sen ohjelman hylkäämistä, mitä se on seurannut, ja mitkä eivät ole yhteensopivia Euroopan rauhan ja turvallisuuden kanssa." Noin 3,000 sanaa käsittävässä vastineessaan Neuvostoliitto antaa ylläolevan kielteisen vastauksen.

Omassa, kahdeksan kohtaa käsittävässä ohjelmaluontoisessa vastauksessaan Neuvostoliitto ehdottaa yllämainittujen lisäksi, että Euroopan maiden nykyiset rajat on vahvistettava, lukeutuen siihen sen tosiasian tunustaminen, että nyt on olemassa kaksi Saksaa.

Lopuksi Neuvostoliiton vastauksessa sanotaan, että siinä tapauksessa jos Länsi-Saksa anoo YK:n jäsenyyttä, Neuvotoliitto tulee suosittelemaan kummankin Saksan jäseneksi ottamista.

Nkrumahin pidätysmääräys julkaistu

Akkra. — Ghana on julkaissut entisen presidentin Kwame Nkrumahin pidätysmääräyksen ja levittänyt sitä 60 maahan, ilmoitettiin Akkrassa.

Nkrumah on oleskellut Guinean pääkaupungissa Conakryssa, jonne hän matkusti pian sen jälkeen, kun sotilaskaappaus syöksi hänet vallasta 24 helmikuuta. Siitä lähtien hän on julistanut radiopuheissaan, että hän aikoo palata Ghanaan.

Guinean presidentti Sekou Toure on puolestaan luvannut auttaa Nkrumahia, niin että tämä pääsee jälleen Ghanan presidentiksi. Akkran tarkkailijat olivat sitä mieltä, ettei pidätysmääräys vaikuta Nkrumahin elämään niin kauan kuin hän pysyttelee Guineassa.

HENGELLISET KOKOUKSEMME

jatkuvasti Siion Rukoushuoneella, 122 Powell St., Vancouver, B.C., keskiviikkoisin ja lauantaisin klo 7.30, sunnuntaisin klo 7 illalla.

TERVETULOA!

Asiamiesten ja Naisten Viirin tilaajien huomioon!

Naisten Viirin kustantaja, Työmies Society ilmoittaa, että lehden tilaushintoja on korotettu syyskuun 1 päivä.

Naisten Viirin uudet tilaushinnat Canadaan tilattuna ovat Canadan rahassa seuraavat:

1 vuosikerta $5.95

6 kuukautta $3.25

Tilauksia täällä vastaan ottavat Vapauden ja Liekin asiamiehet tai voi tilata osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING COMPANY LIMITED

Box 69 Sudbury, Ont.

Tilatkaa Vapaus!

Suomalaisia lauluja ja tanssimusiikkia

COLONIAL LP ÄÄNILEVYILLÄ

(Pitkäsoittolevyjä)

Kaikki tässä ilmoituksessa olevat levyt on soitettava $33\frac{1}{3}$ kiertonopeudella ja mikroneulalla.

Holiday in Finland

VIOLA TURPEINEN
LP-150 — 12 tuuman

Clap Hands, polkka ● Tanner Waltz ● Harlem Schottis New Year's Hambo ● Scandinavian Folk Dance ● Ellin polkka ● Two Row Accordion, polkka ● Corvette Hambo ● Sataa vettä, sataa lunta, sotiisi ● Oleana polkka ● Nicolina Hambo ● Everybody's

Memories of Finland

POHJOLAN POJAT JA WALTER ERIKSSON
LP-169 — 12 tuuman

Maljan kanssa, sotiisi ● Riippakoivun alla, sotiisi ● Loma polkka Kerenski ● Muistoja Karpaateilta, valssi ● Kulkurin valssi Hanuri jenkka ● Pikku Greeta, sotiisi ● Vanhanmaan polkka Raatikko ● Mandschurian kukkuloilla, valssi ● Orpopojan valssi.

Songs and Dances of Finland

VIOLA TURPEINEN JA WILLIAM SYRJALA
LP-179 — 12 tuuman

Woods of Finland, valssi ● Jane's polkka ● Mustalainen, valssi (laulu) ● Sven's hambo ● Tanssin Olgan kanssa (laulu) Heinäalka, polkka ● Suomalainen sotiisi ● Jolly Fellow, polkka Sinulle rakkain (laulu) ● Kanhana in Action, polkka ● Dolores valssi (laulu) ● Let's Go polkka.

Dance Music from Finland

POHJOLAN POJAT WITH WALTER ERIKSSON
LP-204 — 12 tuuman

Iltin Tiltu ● Punaisia tulppaaneja, valssi ● Väliaikainen, sotiisi Kehräys masurkka ● Kuti kuti, valssi ● Merimies polkka Saarijärven Liisa, valssi ● Peräkylän sotiisi ● Kaipu, valssi Polkkasikermä ● Muistoja Imatralta, valssi ● Suomi Hovi muistoja

More Dances from Finland

POHJOLAN POJAT ORKESTERI
LP-248 — 12 tuuman

Narpes sotiisi ● Seurasaaren polkka ● Matin jenkka ● Metsäkukkia, valssi ● Romanssi tango ● Lännen polkka ● Synnyinlaaksosta, jenkka ● Rakastan, tango ● Syysunet, valssi ● Kotipaikka-hambo ● Finnish sotiisi ● Kallen polkka.

Sävelmiä Suomesta — tuhansien järvien maasta

WALTER ERIKSSONIN ORKESTERI
LP-274 — 12 tuuman

Kyllikki valssi ● Timo's jenkka ● Lumimyrsky polkka ● Kultahäät, hambo ● Jälleennäkeminen, tango ● Mäntymetsässä, valssi Tuo suru jonka sain, tango ● Carmen Sylva, valssi ● Veneretkellä, jenkka ● Tupaantuliaiset, polkka ● Poranek, valssi Entisajan tempo, sotiisi.

HINTA $4.50 KPL.

(ynnä 3 prosentin myyntivero Ontariossa)

Posti- ja pikatavaralähetyksistä on ostajan maksettava lähetyskulut

TILATKAA OSOITTEELLA:

Vapaus Publishing Co. Limited

P. O. BOX 69 SUDBURY, ONT.

Kansalaistemme luettavaksi

ON ILMESTYNYT

arvokassisältöinen ja ajankohtainen julkaisu

VAPPU 1966

48 sivua — Hinta $1.00

PAINETTU HYVÄLLE LIITUPAPERILLE

Monipuolinen kuvitus — Hieno kansikuva: Sudburylaista kesää, Ramsey-järven rannalta katsottuna.

SISÄLTÖ:

Vappu 1966
Valkoinen lakki rengillekin
Tuntuu kuin kevät se kaunein ois
IWW:n kadonnut legenda
"Etsi sielustasi rakkaus ja jaa se"
Kevään orvokit
Palanen elämää
Vappu Moskovassa
Ruotuväessä
Rauhaa kohti
Äidin huokaus
Hauli huvila
Elämänusko
Se kaukainen ranta
Nuori kevät
Yöllä
Espanjasta lippu Suomeen
Kärsivä Intia
Kristillinen yökerho
Nuorten näkökulmasta
Takaisin paluu
Kapteeni Kock
Kuuban itsenäisyyden kehitystie
Kevätsointuja
Muuttuva avioliitto muuttuvassa yhteiskunnassa
Jorubo-jumalten matka kuuhun
Apinan näkövinkkelistä
Pulpulipellillä vallattu Rhodesia
Vanha hellakoukku
Pelon järjestelmä
"Naislentäjä"
Huumoria tipottain

Saatavana paikkakuntanne asiamieheltä tai tilaamalla osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.

P.O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO